

Úřední věstník

Evropské unie

C 229

České vydání

Informace a oznámení

Ročník 66

29. června 2023

Obsah

I Usnesení, doporučení a stanoviska

USNESENÍ

Parlamentní shromáždění Euronest

2023/C 229/01	Usnesení o podpoře správy věcí veřejných ve veřejných institucích na základě politického dialogu a institucionální spolupráce za účelem zvýšení efektivnosti a správní kapacity	1
2023/C 229/02	Usnesení o hlavních městech: hospodářský rozvoj a výzvy po pandemii COVID-19	8
2023/C 229/03	Usnesení o ekologické transformaci energetiky jako reakci na současné výzvy v oblasti energetické bezpečnosti v zemích Východního partnerství v kontextu ruské útočné války a okupace	16
2023/C 229/04	Usnesení o slučitelnosti programů očkování EU a zemí Východního partnerství a jejich sladění	22
2023/C 229/05	Usnesení o strategickém významu zahájení jednání s Ukrajinou a Moldavskem o přistoupení k EU .	29
2023/C 229/06	Usnesení o aktu agrese Ruské federace proti Ukrajině	30
2023/C 229/07	Usnesení o podpoře Ukrajiny, Moldavska a Gruzie na cestě k členství v Evropské unii	33

CS

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

PARLAMENTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ EURONEST

Usnesení o podpoře správy věcí veřejných ve veřejných institucích na základě politického dialogu a institucionální spolupráce za účelem zvýšení efektivnosti a správní kapacity

(2023/C 229/01)

PARLAMENTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ EURONEST,

s ohledem na rezoluce Valného shromáždění OSN 68/262, 71/205, 72/190, 73/263, 74/168, 75/192, 76/179, 73/194, 74/17, 75/29 a 76/70 a na rezoluci Valného shromáždění OSN ES-11/1 ze dne 2. března 2022 nazvanou Agrese proti Ukrajině, rezoluci Valného shromáždění OSN ES-11/2 ze dne 24. března 2022 nazvanou Humanitární důsledky agrese proti Ukrajině a rezoluci Valného shromáždění OSN ES-11/4 ze dne 12. října 2022 nazvanou Územní celistvost Ukrajiny: obrana zásad Charty Organizace spojených národů,

s ohledem na zasedání ministrů zahraničních věcí EU a Východního partnerství konané dne 12. prosince 2022,

s ohledem na doporučení Evropského parlamentu ze dne 23. listopadu 2022 Radě, Komisi a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku týkající se nové strategie EU v oblasti rozšíření ⁽¹⁾,

s ohledem na rozhodnutí Evropské rady ze dne 23. června 2022 udělit Ukrajině a Moldavsku status kandidátských zemí EU a uznat perspektivu rozšíření pro Gruzii,

s ohledem na závěry Rady EU pro obecné záležitosti ze dne 13. prosince 2022 o rozšíření a procesu stabilizace a přidružení, které znovu potvrzují, že budoucnost Gruzie, Moldavské republiky a Ukrajiny a jejich občanů je v Evropské unii,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. června 2018 o okupovaných gruzínských územích deset let po ruské invazi ⁽²⁾,

s ohledem na společné prohlášení přijaté na summitu Východního partnerství, který se konal v Bruselu dne 15. prosince 2021, a na prohlášení z předchozích summitů Východního partnerství,

s ohledem na společný pracovní dokument útvarů Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 2. července 2021 nazvaný Oživení, odolnost a reformy: priority Východního partnerství po roce 2020 (SWD(2021)0186), jejich společné sdělení ze dne 18. března 2020 nazvané Politika Východního partnerství po roce 2020: posilování odolnosti – Východní partnerství, které je přínosné pro všechny (JOIN(2020)0007), společný pracovní dokument ze dne 9. června 2017 nazvaný Východní partnerství – 20 výstupů do roku 2020: zaměření se na hlavní priority a hmatatelné výsledky (SWD(2017)0300),

⁽¹⁾ Přijaté texty, P9_TA(2022)0406.

⁽²⁾ Úř. věst. C 28, 27.1.2020, s. 97.

s ohledem na usnesení Parlamentního shromáždění Euronest ze dne 16. dubna 2021 nazvané Posílení demokratických procesů: úloha politických stran, občanské společnosti, spravedlivého volebního prostředí a svobodných a pluralitních sdělovacích prostředků ⁽³⁾,

s ohledem na usnesení Parlamentního shromáždění Euronest ze dne 9. prosince 2019 o parlamentním dohledu jako nástroji k posílení demokracie, odpovědnosti a účinnosti státních institucí v zemích Východního partnerství ⁽⁴⁾,

s ohledem na doporučení Evropského parlamentu ze dne 19. června 2020 Radě, Komisi a místopředsedovi Komise / vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku k Východnímu partnerství před summitem konaným v červnu 2020 ⁽⁵⁾,

s ohledem na závěry Rady ze dne 11. května 2020 o politice Východního partnerství po roce 2020,

s ohledem na Dohodu o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Gruzii na straně druhé ⁽⁶⁾, na Dohodu o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Moldavskou republikou na straně druhé ⁽⁷⁾ a Dohodu o přidružení mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé ⁽⁸⁾,

s ohledem na Dohodu o komplexním a posíleném partnerství mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Arménskou republikou na straně druhé ⁽⁹⁾,

s ohledem na Dohodu o partnerství a spolupráci mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Ázerbájdžánskou republikou na straně druhé ⁽¹⁰⁾ a na probíhající jednání o posílené dohodě,

s ohledem na 12 zásad řádné demokratické správy, jak jsou zakotveny ve strategii pro inovace a řádnou správu věcí veřejných na místní úrovni, kterou v březnu 2008 schválil Výbor ministrů Rady Evropy,

s ohledem na prohlášení předsedy Evropské rady ze dne 14. prosince 2021, 6. dubna 2022 a 23. května 2022, prohlášení předsedy Evropské rady a prezidenta Francie ze dne 4. února 2022 a prohlášení po čtyřstranném zasedání prezidenta Ázerbájdžánu, předsedy vlády Arménie, prezidenta Francie a předsedy Evropské rady ze dne 6. října 2022,

- A. vzhledem k tomu, že řádná demokratická správa na všech úrovních je nezbytná pro skutečný hospodářský a sociální pokrok a pro budování spravedlivé, stabilní a prosperující společnosti; vzhledem k tomu, že nedostatky ve správě věcí veřejných jsou nejen překážkou prosperity, ale mohou také významně oslabovat odolnost a bezpečnost země;
- B. vzhledem k tomu, že situace v oblasti správy věcí veřejných je v každé zemi Východního partnerství odlišná, ve všech by však bylo možné dosáhnout významného zlepšení, zejména provedením reformy ve veřejné správě a justici, zavedením účinnějších politik boje proti korupci a zvýšením transparentnosti a demokratické odpovědnosti;
- C. vzhledem k tomu, že ruská útočná válka proti Ukrajině vytvořila nové geopolitické prostředí a změnila bezpečnostní rozměr Východního partnerství;
- D. vzhledem k tomu, že ruská útočná válka proti Ukrajině přiměla tři země, které mají s EU uzavřeny dohody o přidružení – Ukrajinu, Gruzii a Moldavsko –, aby podaly žádost o členství v Evropské unii; vzhledem k tomu, že dne 17. června 2022 Komise zveřejnila svá stanoviska k žádostem těchto zemí o členství a doporučila Radě, aby všem třem zemím nabídla perspektivu členství v Evropské unii, a konkrétně doporučila, aby byl status kandidátské země udělen Ukrajině a Moldavské republice a aby byl tento status udělen Gruzii, jakmile tato země splní priority uvedené ve stanovisku Komise;
- E. vzhledem k tomu, že Evropská rada dne 23. června 2022 udělila status kandidátské země Ukrajině a Moldavské republice a uznala perspektivu rozšíření pro Gruzii, přičemž potvrdila svou připravenost udělit této zemi status kandidátské země, jakmile budou vyřešeny priority uvedené ve stanovisku Komise k žádosti Gruzie o členství;

⁽³⁾ Úř. věst. C 361, 8.9.2021, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 134, 24.4.2020, s. 1.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 362, 8.9.2021, s. 114.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 261, 30.8.2014, s. 4.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 260, 30.8.2014, s. 4.

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 161, 29.5.2014, s. 3.

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 23, 26.1.2018, s. 4.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. L 246, 17.9.1999, s. 3.

- F. vzhledem k tomu, že proces přistoupení Ukrajiny, Moldavska a Gruzie z povahy věci změní charakter a funkční úlohu politiky východního sousedství a bude mít významný vliv na nezbytnou politickou a institucionální restrukturalizaci politik, které tvoří politiku východního sousedství;
- G. vzhledem k tomu, že přístupový proces založený na zásluhách vyžaduje, aby tyto země provedly zásadní reformy s cílem splnit kodaňská kritéria, zejména pokud jde o právní stát, demokratické standardy, základní práva a svobody a práva menšin;
- H. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 přinesla další výzvy, prohloubila některé systémové nedostatky a zároveň se stala podnětem ke změně;
- I. vzhledem k tomu, že Evropský parlament ve svém doporučení ze dne 23. listopadu 2022 týkajícím se nové strategie EU v oblasti rozšíření doporučil stanovit jasné lhůty pro uzavření jednání s přístupujícími zeměmi, a to s nejzazším termínem na konci stávajícího desetiletí;
- J. vzhledem k tomu, že Rada ve svých závěrech ze dne 13. prosince 2022 o rozšíření a procesu stabilizace a přidružení připomněla, že Komise byla vyzvána, aby v rámci svého pravidelného balíčku týkajícího se rozšíření v roce 2023 podala zprávu o plnění podmínek uvedených ve stanoviscích Komise k příslušným žádostem o členství, a vzala na vědomí záměr Komise předložit na jaře 2023 aktualizovanou zprávu, aniž by bylo dotčeno toto komplexní pravidelné podávání zpráv;
- K. vzhledem k tomu, že digitální transformace nabízí řadu příležitostí ke zlepšení správy věcí veřejných a demokratické účasti;
- L. vzhledem k tomu, že EU a její členské státy vedou politický dialog a navázaly institucionální spolupráci se zeměmi Východního partnerství a poskytují jim podporu a technickou pomoc s cílem vybudovat kapacity a pomoci jim provést nezbytné reformy; vzhledem k tomu, že tato podpora je i nadále důležitá pro budoucnost a úzce souvisí se závazkem zemí Východního partnerství k základním hodnotám EU, jako je demokracie, právní stát a dodržování základních práv a svobod;
- M. vzhledem k tomu, že Ruská federace nadále hrubě porušuje svrchovanost a územní celistvost Gruzie, zhoršuje bezpečnostní a humanitární situaci a situaci v oblasti lidských práv a porušuje základní zásady a normy mezinárodního práva v okupovaných regionech Gruzie;
- N. vzhledem k tomu, že prostředí míru a stability má zásadní význam pro udržení účinné demokratické správy věcí veřejných; vzhledem k tomu, že větší zapojení EU do řešení konfliktů a budování míru v regionu Východního partnerství je velmi vítané a doporučuje se;
1. uznává, že ruská útočná válka proti Ukrajině nastolila novou geopolitickou situaci a vytváří stále složitější bezpečnostní prostředí, které ovlivňuje stabilitu a správu věcí veřejných v zemích Východního partnerství; konstatuje, že ruská armáda zahájila brutální útok na obyvatele Ukrajiny, který nebyl nijak vyprovokován, nemá žádné opodstatnění a nebyl nezbytný, a že tyto agresivní akce oslabují bezpečnost a narušují stabilitu v celém regionu Východního partnerství; uznává, že tato bezpečnostní hrozba představuje bezprecedentní nebezpečí pro další úspěšný rozvoj iniciativy Východní partnerství;
 2. co nejdůrazněji odsuzuje nevyprovokovanou a neospravedlnitelnou útočnou válku Ruska proti Ukrajině, nezákonnou okupaci ukrajinského území a podíl Ruska na vojenských akcích i kybernetické válce v regionu Východního partnerství; připomíná, že EU je odhodlána zasazovat se o svrchovanost, územní celistvost a politickou nezávislost zemí Východního partnerství v rámci jejich mezinárodně uznaných hranic a zdůrazňuje svou jednoznačnou podporu těmto zásadám a úsilí těchto zemí o jejich důsledné prosazování;
 3. důrazně odsuzuje raketové útoky Ruska na kritickou infrastrukturu Ukrajiny, které způsobují obrovské utrpení a ničení, a nelze je proto tolerovat;
 4. zdůrazňuje, že Strategický kompas EU, který byl schválen v březnu 2022 za účelem posílení bezpečnostní a obranné politiky EU do roku 2030, by měl být rozšířen na region Východního partnerství; zdůrazňuje, že s podobně smýšlejícími zeměmi a strategickými partnery by měla být uzavřena další dvoustranná partnerství přizpůsobená potřebám jednotlivých zemí, včetně posílení dialogu a spolupráce, podpory účasti na misích a operacích společné bezpečnostní a obranné politiky a podpory budování kapacit;

5. vyzývá Ruskou federaci, aby splnila své mezinárodní závazky vyplývající z dohody o příměří ze dne 12. srpna 2008, kterou zprostředkovala EU, stáhla veškerý svůj vojenský a bezpečnostní personál z okupovaných území Gruzie a nebránila monitorovací misi EU v přístupu na celé území Gruzie v souladu s jejím mandátem;
6. vítá rozhodnutí Evropské rady ze dne 23. června 2022 udělit Ukrajině a Moldavské republice status kandidátských zemí EU a uznat perspektivu rozšíření pro Gruzii; připomíná, že rozšíření je proces založený na zásluhách a že tyto tři země budou hodnoceny na základě dosaženého pokroku při plnění kodaňských kritérií, přičemž jejich orgány budou muset za tímto účelem provést zásadní reformy, zejména v oblasti právního státu, demokratických norem, základních práv a svobod a práv menšin; v této souvislosti vítá účinná a okamžitá opatření, která tyto země přijaly za účelem řešení svých priorit; vítá tento nový impuls k reformám v oblasti správy věcí veřejných; zdůrazňuje, že politika rozšíření jako geostrategická investice EU zůstává silnou oporou pro mír, demokracii, prosperitu, bezpečnost a stabilitu v Evropě; zdůrazňuje, že mírové řešení probíhajících nebo nevyřešených konfliktů v regionu na základě mezinárodního práva a dobrých sousedských vztahů je klíčem k budování a posilování odolných a udržitelných demokracií v zemích Východního partnerství; připomíná, že mír a bezpečnost vyžadují silné, čestné a veřejně odpovědné instituce, řádnou správu věcí veřejných a dodržování zásad právního státu; důrazně vybízí země Východního partnerství, aby pokračovaly v příslušných reformách, neboť pouze vnitřní odolnost zakotvená v silných a demokratických institucích jim umožní rozvíjet potřebnou odolnost vůči vnějším hrozbám;
7. vyzývá orgány EU a vlády zemí Východního partnerství, aby od samého počátku vedly přístupový proces tak, aby byl transparentní a inkluzivní pro všechny občany zemí Východního partnerství, které žádají o členství v EU, a aby jim zaručily právo účastnit se parlamentních a participativních rozhodovacích procesů;
8. potvrzuje ústřední úlohu zákonodárné moci ve státním zřízení; žádá, aby základem demokracie a právního státu zůstaly nadále silné a účinné parlamenty; trvá na tom, že kontrolní pravomoci parlamentů musí být posíleny a že autorita parlamentů a výkon mandátů jejich poslanců nesmí být omezovány;
9. vítá skutečnost, že jeden z pilířů nové agendy pro Východní partnerství, jak byl schválen na summitu Východního partnerství v prosinci 2021, klade silný důraz na řádnou správu věcí veřejných, právní stát, bezpečnost a odolnou společnost, které jsou základem druhého z obou pilířů agendy zaměřeného na investice; zdůrazňuje, že účinné a odpovědné instituce tvoří základní předpoklad pro účinné využití finanční podpory na řešení všech ostatních priorit;
10. naléhavě vyzývá země Východního partnerství, aby odhodlaně pokračovaly v reformách zaměřených na zlepšení demokratické správy věcí veřejných a právního státu; zdůrazňuje význam trvalé podpory EU reformám zaměřeným na zlepšení správy věcí veřejných a právního státu v zemích Východního partnerství, zejména v souvislosti s prováděním dohod o přidružení a dohody o komplexním a posíleném partnerství mezi Evropskou unií a Arménskou republikou, a vybízí k dalšímu uplatňování zásady „více za více“ s cílem stimulovat pokrok v reformách;
11. zdůrazňuje význam konstruktivního politického dialogu a pracovních vztahů založených na spolupráci mezi politickými stranami jednotlivých států a trvá na tom, že v zájmu demokratických reforem je třeba překonat existující rozdíly, zejména v partnerských zemích usilujících o přistoupení k EU;
12. vítá kladný přínos iniciativ a nástrojů určených k poskytování technické pomoci a k podpoře budování kapacit, jako je společný program EU a Rady Evropy Partnerství pro řádnou správu věcí veřejných, a zejména nástroje pro budování institucí, jako jsou twinning, nástroj Technická pomoc a výměna informací a iniciativa Podpora zlepšování správy a řízení, které poskytují cílenou podporu orgánům veřejné správy v partnerských zemích; podporuje pokračování těchto iniciativ a nástrojů; zdůrazňuje, že v zájmu procesu přechodu k demokracii je důležité napomáhat sdílení zkušeností a osvědčených postupů;
13. připomíná, že základem řádné správy věcí veřejných je nezávislé soudnictví, které má zásadní význam pro ochranu práv občanů bez ohledu na jejich státní příslušnost, pohlaví a náboženské vyznání, pro prosazování zásad právního státu a demokratické formy vlády a pro zajištění fungujícího podnikatelského prostředí, které je nezbytné pro hospodářský rozvoj; je znepokojen pomalým pokrokem a nepříznivými tendencemi v této oblasti a zejména

zdůrazňuje, že je třeba zaručit, aby všechna jmenování, povyšování a propouštění v soudnictví probíhala výhradně na základě zásluh a v souladu s mezinárodními normami, bez jakýchkoli politických zásahů; dále připomíná, že je třeba zajistit nezávislost a autonomii státních zastupitelství, která musí být schopna fungovat bez politických tlaků; vybízí Ukrajinu, Moldavsko a Gruzii, aby rozhodně usilovaly o splnění doporučení týkajících se reformy soudnictví, která jsou uvedena ve stanoviscích Komise;

14. konstatuje, že politické prostředí v některých zemích Východního partnerství je nadále poznamenáno polarizací, a vyzývá všechny politické aktéry, aby se sjednotili na klíčovém cíli, jímž jsou ambiciózní demokratické, soudní a protikorupční reformy;
15. vítá odhodlání moldavských orgánů řešit priority uvedené ve stanovisku Komise a vybízí je, aby pokračovaly v úsilí o upevnění nezávislosti a integrity soudnictví; poukazuje na to, že pro všechny země Východního partnerství má zásadní význam trvalá podpora reformy soudnictví ze strany orgánů EU;
16. trvá na tom, že boj proti korupci a zmocňování se státního majetku se musí stát prioritou, mimo jiné lepším prosazováním protikorupčních právních předpisů, ukončením beztrestnosti a omezením prostoru pro korupci prostřednictvím větší transparentnosti v otázkách, jako jsou veřejné zakázky a skutečné vlastnictví; vítá zahájení programu EU4Integrity a zavedení systémů elektronických majetkových příznání v Arménii, Gruzii, Moldavsku a na Ukrajině; vítá zřízení specializovaných protikorupčních orgánů, zejména Nejvyššího protikorupčního soudu na Ukrajině, nezávislého protikorupčního úřadu v Gruzii a systému protikorupčních institucí v Arménii; oceňuje kroky gruzínských orgánů v boji proti korupci a konstatuje, že Gruzie se v indexu vnímání korupce umístila na 45. místě ze 180 zemí;
17. vítá přínosný krok Gruzie, která zřídila nový nezávislý protikorupční úřad, jenž se bude zodpovídat gruzínskému parlamentu a protikorupční meziresortní radě, a konstatuje, že hlavním úkolem protikorupčního úřadu bude podporovat boj proti korupci a předcházet jí;
18. vítá, že v Moldavské republice byl přijat zákon, který umožňuje vytvořit mechanismus pro stíhání, soudní řízení a odsouzení v nepřítomnosti osob, které se vyhýbají trestnímu stíhání, neboť to umožní vynést pravomocné rozsudky v řadě závažných případů souvisejících s korupcí, praním špinavých peněz a dalšími závažnými trestnými činy; vybízí orgány, aby zlepšily právní rámec pro oznamovatele a urychlily svou snahu o dosažení pokroku a hmatatelných výsledků v oblasti zintenzivnění boje proti korupci; konstatuje, že Gruzie v posledních letech výrazně zlepšila svůj systém boje proti praní peněz a financování terorismu a prokázala silné politické odhodlání v boji proti praní peněz a financování terorismu;
19. je vážně znepokojen tím, že korupce a zmocňování se státního majetku elitami a oligarchy nejen brzdí hospodářský a sociální rozvoj, ale může také vytvářet kanály pro zahraniční vměšování sledující geopolitické cíle, které jsou v rozporu s demokratickou vůlí a zájmy obyvatelstva; zdůrazňuje, že je důležité omezit vliv oligarchů a sítí protekce; vybízí Ukrajinu, Moldavsko a Gruzii, aby rozhodně usilovaly o splnění doporučení týkajících se „odstranění oligarchických struktur“, která jsou uvedena ve stanoviscích Komise; uznává, že se jedná o náročný proces, protože je třeba najít vhodné právní nástroje, které by účinně řešily konkrétní zájmy a vliv oligarchických struktur; nicméně vybízí země Východního partnerství, aby řešení této otázky, která má pro jejich občany zásadní význam, přiznaly prioritu;
20. trvá na tom, že skutečná občanská společnost má zásadní význam pro zajištění řádné veřejné kontroly rozhodování a pro podporu společenské přijatelnosti reforem; vyzývá k větší podpoře organizací občanské společnosti a nezávislých sdělovacích prostředků, mimo jiné prostřednictvím udržitelného financování, a naléhá na zrušení všech omezení jejich činnosti, včetně omezení v oblasti registrace a přijímání finančních prostředků ze zahraničí; je znepokojen útoky na kritické hlasy ve sdělovacích prostředcích a politicky motivovanými soudními procesy proti vedoucím pracovníkům sdělovacích prostředků; poukazuje na zásadní úlohu nezávislých sdělovacích prostředků v každé demokratické společnosti a vyzývá země Východního partnerství, aby zintenzivnily své úsilí o zajištění plurality a nezávislosti sdělovacích prostředků, včetně zajištění transparentnosti vlastnictví na mediálním trhu; zdůrazňuje zásadní význam zachování svobody tisku a svobody projevu, které jsou základním kamenem hodnot Evropské unie a jedním z předpokladů další evropské integrace; vyzývá všechny státy EU a Východního partnerství, aby omezily státní regulaci

sdělovacích prostředků a zdržely se jakýchkoli zásahů do redakční činnosti veřejnoprávních nebo nezávislých sdělovacích prostředků; zároveň zdůrazňuje, že pokračující ruská agrese má hybridní povahu a zneužívá demokratických hodnot, jako je svoboda sdělovacích prostředků, k potírání demokracie a šíření propagandy obsahující nepravdivé informace, a zdůrazňuje, že politiky informační bezpečnosti EU a zemí Východního partnerství by měly při vytváření bezpečnostních strategií tuto skutečnost zohlednit;

21. znovu potvrzuje, že konání svobodných a nestranných voleb založených na demokratických zásadách vytváří hlavní podmínky pro řádnou a účinnou správu věcí veřejných; připomíná, že je třeba zajistit, aby volební procesy plně odpovídaly mezinárodním normám, doporučením Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE/ODIHR) a stanoviskům Benátské komise, zejména pokud jde o přijetí legislativních změn týkajících se volebních zákonů a financování politických stran; vítá v této souvislosti, že byly za široké podpory politických stran přijaty změny gruzínského volebního zákona týkající se elektronického hlasování a financování politických stran v souladu s doporučeními úřadu OBSE/ODIHR a Benátské komise;
22. podporuje další reformy veřejné správy zaměřené na zajištění odpovědné, transparentní a účinné veřejné správy na všech úrovních, zejména v oblasti řízení veřejných financí; zdůrazňuje úlohu odborných znalostí veřejného sektoru EU, které jsou poskytovány prostřednictvím vzájemné výměny znalostí a institucionálních partnerství v rámci budování kapacit ve veřejném sektoru; vítá záměr zřídit Akademii veřejné správy Východního partnerství, jak je uvedeno ve společném prohlášení summitu Východního partnerství ze dne 15. prosince 2021, a žádá, aby byla urychleně zahájena její činnost;
23. zdůrazňuje dalekosáhlé přínosy digitalizace, pokud jde o posílení řádné správy věcí veřejných, transparentnosti a boje proti korupci; konstatuje, že digitální technologie mohou výrazně usnadnit účast občanů na rozhodovacích procesech a jejich kontrolu; podporuje zaměření nové agendy Východního partnerství na povzbuzení digitální transformace a zejména elektronické správy;
24. vyjadřuje politování nad rozhodnutím běloruských orgánů pozastavit svou účast ve Východním partnerství; očekává obnovení spolupráce s Běloruskem, jakmile budou vytvořeny nezbytné podmínky pro mírovou demokratickou transformaci, s cílem navázat na společný program založený na společných hodnotách a zájmech; pokračuje ve spolupráci s občany, občanskou společností a nezávislými sdělovacími prostředky v Bělorusku a podporuje je;
25. vyzývá všechny evropské politické rodiny, aby pomáhaly svým sesterským stranám v běloruské opozici zůstat životaschopnými subjekty ve světle změny zákona o politických stranách v Bělorusku, kterou provedl neuznaný Lukašenkův režim, a vyzývá je, aby s nimi nadále aktivně spolupracovaly bez ohledu na to, zda jsou registrovány;
26. zdůrazňuje požadavek zákazu diskriminace zranitelných skupin, včetně menšin, LGBTIQ+ osob a osob se zdravotním postižením, a genderové rovnosti, aby se zlepšilo zastoupení různých skupin a jejich socioekonomické podmínky, a tím se podpořila stabilní a rovnější společnost a řádná správa věcí veřejných;
27. vítá skutečnost, že Arménie a Ázerbájdžán potvrdily své odhodlání usilovat o uzavření mírové smlouvy, znovu potvrdily, že jsou vázány Chartou Organizace spojených národů a almatskou deklarací z roku 1991, na základě které navzájem uznávají svoji územní celistvost a svrchovanost, a potvrdily, že na tomto základě budou pracovat komise pro vymezení hranic; vítá úspěšné provádění civilní monitorovací mise EU v Arménii podél hranice s Ázerbájdžánem; vítá zřízení civilní mise EU v Arménii, jejímž konečným cílem je přispět k udržitelnému míru v regionu snížením počtu incidentů v konfliktem postižených a pohraničních oblastech Arménie, snížit míru rizika pro obyvatelstvo žijící v těchto oblastech, a tím přispět k normalizaci vztahů mezi Arménií a Ázerbájdžánem; ztotožňuje se s tvrzením předsedy Evropské rady, že pro předcházení incidentům je nezbytné zajistit přiměřený odstup mezi jednotkami; vítá dohodu o nutnosti pokračovat v odblokování dopravních spojů v regionu bez exteritoriálních nároků;
28. požaduje úplné a rychlé vyřešení všech nevyřešených humanitárních otázek, včetně propuštění všech arménských vězňů, objasnění osudu všech osob, které byly pohřešovány nebo se staly obětmi násilného zmizení během konfliktu v Náhorním Karabachu, a uskutečnění mise UNESCO zaměřené na ochranu kulturního dědictví regionu; vítá podporu EU při humanitárním odstraňování min; zdůrazňuje, že v zájmu zajištění trvalého míru v regionu je třeba řešit práva a bezpečnost Arménů v Náhorním Karabachu;

-
29. pověřuje své spolupředsedy, aby předali toto usnesení Evropskému parlamentu, Radě, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, komisaři pro sousedství a rozšíření a vládám a parlamentům členských států EU a zemí Východního partnerství.
-

Usnesení o hlavních městech: hospodářský rozvoj a výzvy po pandemii COVID-19

(2023/C 229/02)

PARLAMENTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ EURONEST,

s ohledem na články 5 a 6 Smlouvy o fungování Evropské unie a také články 145 až 149 (hlava IX – Zaměstnanost) a články 165 a 166 (hlava XII – Všeobecné a odborné vzdělávání, mládež a sport) této smlouvy,

s ohledem na vývoj politiky východního sousedství od roku 2004 a její složky „Východní partnerství“ od roku 2009, a zejména na zprávy Komise o pokroku dosaženém při jejím provádění,

s ohledem na dohodu o přidružení mezi EU a Gruzii⁽¹⁾, dohodu o přidružení mezi EU a Moldavskem⁽²⁾ a dohodu o přidružení mezi EU a Ukrajinou⁽³⁾, jež stanoví cíl prohloubených a komplexních zón volného obchodu, stejně jako na dohodu o komplexním a posíleném partnerství mezi EU a Arménií⁽⁴⁾ a dohodu o partnerství a spolupráci mezi EU a Ázerbájdžánem⁽⁵⁾,

s ohledem na rozhodnutí Evropské rady udělit Ukrajině a Moldavsku status kandidátských zemí EU a uznat evropskou perspektivu Gruzie,

s ohledem na ustavující listinu parlamentního shromáždění Euronest ze dne 3. května 2011 (naposledy pozměněnou dne 26. června 2018)⁽⁶⁾,

s ohledem na společný pracovní dokument útvarů Komise a Evropské služby pro vnější činnost ze dne 9. června 2017 nazvaný Východní partnerství – 20 výstupů do roku 2020: zaměření se na hlavní priority a hmatatelné výsledky (SWD(2017) 300),

s ohledem na společné sdělení Komise a místopředsedy Komise / vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 18. března 2020 nazvané Politika Východního partnerství po roce 2020: posilování odolnosti – Východní partnerství, které je přínosné pro všechny (JOIN(2020)007) a na závěry Rady ze dne 11. května 2020 o politice Východního partnerství po roce 2020,

s ohledem na sdělení předsednictva Parlamentního shromáždění Euronest ze dne 12. června 2020 při příležitosti videokonference vedoucích představitelů Východního partnerství konané dne 18. června 2020,

s ohledem na společné prohlášení ze summitu o Východním partnerství, který se konal v Bruselu dne 15. prosince 2021,

s ohledem na doporučení Evropského parlamentu ze dne 19. června 2020 Radě, Komisi a místopředsedovi Komise / vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku k Východnímu partnerství před summitem konaným v červnu 2020⁽⁷⁾,

s ohledem na připomínky předsedy Evropské rady Charlese Michela po videokonferenci vedoucích představitelů Východního partnerství konané dne 18. června 2020,

s ohledem na akční plán Konference regionálních a místních orgánů zemí Východního partnerství na období 2018–2020,

s ohledem na usnesení Parlamentního shromáždění Euronest ze dne 9. prosince 2019 o inovacích v oblasti vzdělávání a reformem vzdělávání v zemích EU a Východního partnerství: výzvy a příležitosti⁽⁸⁾,

s ohledem na Agendu pro udržitelný rozvoj 2030 (Agendu 2030), která byla přijata dne 25. září 2015 na summitu OSN o udržitelném rozvoji, a zejména cíl udržitelného rozvoje č. 4 týkající se zajištění inkluzivního, spravedlivého a kvalitního vzdělávání a prosazování příležitostí k celoživotnímu učení pro všechny,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 261, 30.8.2014, s. 4.

⁽²⁾ Úř. věst. L 260, 30.8.2014, s. 4.

⁽³⁾ Úř. věst. L 161, 29.5.2014, s. 3.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 23, 26.1.2018, s. 4.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 246, 17.9.1999, s. 3.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 198, 6.7.2011, s. 4.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 362, 8.9.2021, s. 114.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 134, 24.4.2020, s. 16.

s ohledem na evropský pilíř sociálních práv, který vyhlásily Evropský parlament, Rada a Komise na sociálním summitu na téma spravedlivých pracovních míst a růstu v Göteborgu dne 17. listopadu 2017, a zejména jeho pilíř 1 týkající se práva všech osob na kvalitní a inkluzivní všeobecné a odborné vzdělávání a celoživotní učení, aby si udržely své dovednosti a nabyly dovedností nových, tak aby se mohly plně účastnit na životě společnosti a úspěšně zvládat přechody na trhu práce,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/817 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Erasmus+: program Unie pro vzdělávání a odbornou přípravu, pro mládež a pro sport a zrušuje nařízení (EU) č. 1288/2013 ⁽⁹⁾,

s ohledem na usnesení Parlamentního shromáždění Euronest ze dne 22. března 2016 o vzájemném uznávání odborných kvalifikací, pracovních zkušeností a univerzitních diplomů v rámci boloňského procesu ⁽¹⁰⁾,

s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise ze dne 10. června 2016 nazvaný Analytická východiska pro novou agendu dovedností pro Evropu (SWD(2016)195),

s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. června 2016 nazvané Nová agenda dovedností pro Evropu: společně pracovat na posílení lidského kapitálu, zaměstnatelnosti a konkurenceschopnosti (COM(2016)381),

s ohledem na sdělení Komise ze dne 7. prosince 2016 nazvané Zlepšování a modernizace vzdělávání (COM(2016)941),

s ohledem na sdělení Komise ze dne 17. ledna 2018 o akčním plánu digitálního vzdělávání (COM(2018)022),

s ohledem na návrh doporučení Rady o podpoře společných hodnot, inkluzivního vzdělávání a evropského rozměru ve výuce, který předložila Komise dne 17. ledna 2018 (COM(2018)023),

s ohledem na návrh Komise ze dne 17. ledna 2018 na doporučení Rady o klíčových kompetencích pro celoživotní učení (COM(2018)024),

s ohledem na sdělení Komise ze dne 22. května 2018 nazvané Budování silnější Evropy: úloha politik týkajících se mládeže, vzdělávání a kultury (COM(2018)268),

s ohledem na sdělení Komise ze dne 30. září 2020 o vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025 (COM(2020)625),

s ohledem na doporučení Rady ze dne 26. listopadu 2018 o podpoře automatického vzájemného uznávání kvalifikací získaných v rámci vysokoškolského vzdělání a vyššího sekundárního vzdělání a odborné přípravy a výsledků z období studia v zahraničí ⁽¹¹⁾,

s ohledem na ministerské komuniké z Říma ze dne 19. listopadu 2020 po ministerské schůzce Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. prosince 2018 o vzdělávání v digitálním věku: výzvy, příležitosti a ponaučení pro tvorbu politiky EU ⁽¹²⁾,

s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. března 2020 nazvané Evropa 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (COM(2010)2020),

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 5. května 2020 k návrhu rozhodnutí Rady o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států,

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 189, 28.5.2021, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 193, 31.5.2016, s. 17.

⁽¹¹⁾ Úř. věst. C 444, 10.12.2018, s. 1.

⁽¹²⁾ Úř. věst. C 388, 13.11.2020, s. 2.

s ohledem na sdělení Komise ze dne 30. září 2020 nazvané Akční plán digitálního vzdělávání 2021–2027: nové nastavení vzdělávání a odborné přípravy pro digitální věk (COM(2020)624), který navazuje na akční plán pro digitalizaci na období 2018–2020,

s ohledem na Úmluvu o diskriminaci (zaměstnání a povolání) (č. 111), kterou přijala Mezinárodní organizace práce (MOP) dne 25. června 1958,

s ohledem na Úmluvu MOP o rozvoji lidských zdrojů (č. 142) ze dne 23. června 1975,

s ohledem na návrh Komise ze dne 26. února 2020 na rozhodnutí Rady o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států (COM(2020)070) a na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 5. května 2020 a legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. července 2020 k návrhu rozhodnutí Rady o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států ⁽¹³⁾,

s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. března 2020 nazvané Nová průmyslová strategie pro Evropu (COM(2020)102),

s ohledem na sdělení Komise ze dne 27. května 2020 nazvané Chvilé pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci (COM(2020)456),

s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 21. července 2020 a usnesení Parlamentu ze dne 23. července 2020 o závěrech mimořádného zasedání Evropské rady konaného ve dnech 17.–21. července 2020 ⁽¹⁴⁾ a závěry Evropské rady ze dnů 10.–11. prosince 2020,

s ohledem na zprávu Komise o provádění makrofinanční pomoci třetím zemím v roce 2019 (COM(2020)296),

s ohledem na výroční zprávu Evropské investiční banky za rok 2018 o svěrenském fondu technické pomoci v rámci Východního partnerství,

s ohledem na návrh Komise ze dne 6. července 2018, kterým se zavádí program Digitální Evropa na období 2021–2027 (COM(2018) 434),

s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019, v němž představuje Zelenou dohodu pro Evropu, a zejména klade důraz na to, aby byla zajištěna silná partnerství v oblasti životního prostředí, energetiky a klimatu se zeměmi v rámci Východního partnerství (COM(2019)640),

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601 ze dne 26. září 2017 o zřízení Evropského fondu pro udržitelný rozvoj (EFSD), záruky EFSD a záručního fondu EFSD ⁽¹⁵⁾,

s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost, předložený Komisí dne 28. května 2020 (COM(2020)408),

s ohledem na Pařížskou dohodu o změně klimatu ze dne 12. prosince 2015 přijatou v rámci OSN,

s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě ze dne 19. ledna 2021 nazvané Jednotně proti COVID-19, zejména na jeho výzvu k zajištění přístupu zemí Východního partnerství k části z 2,3 miliardy dávek očkovacích látek proti COVID-19, které zajistila EU (COM(2021)035),

s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. března 2020 nazvané Strategie pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřená na malé a střední podniky (COM(2020)103),

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. října 2019 o vnějším ovlivňování voleb a dezinformacích ve vnitrostátních a evropských demokratických procesech ⁽¹⁶⁾,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. září 2019 o významu evropské paměti pro budoucnost Evropy ⁽¹⁷⁾,

⁽¹³⁾ Úř. věst. C 371, 15.9.2021, s. 134.

⁽¹⁴⁾ Úř. věst. C 371, 15.9.2021, s. 110.

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. L 249, 27.9.2017, s. 1.

⁽¹⁶⁾ Úř. věst. C 202, 28.5.2021, s. 25.

⁽¹⁷⁾ Úř. věst. C 171, 6.5.2021, s. 25.

s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. března 2020 nazvané Nový akční plán pro oběhové hospodářství: čistší a konkurenceschopnější Evropa (COM(2020)098),

s ohledem na závěry Rady ze dne 12. května 2009 o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (ET 2020) ⁽¹⁸⁾,

s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU), kterým se zavádí program činnosti Unie v oblasti zdraví na období 2021–2027 a zrušuje nařízení (EU) č. 282/2014 (program „EU pro zdraví“), (COM(2020)405),

s ohledem na zasedání ministrů zahraničních věcí zemí Evropského partnerství konané dne 12. prosince 2022 pod vedením vysokého představitele pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Josepa Borrellu,

s ohledem na společný pracovní dokument útvarů nazvaný Oživení, odolnost a reformy: priority Východního partnerství po roce 2020;

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 8. června 2022 o bezpečnosti v oblasti Východního partnerství a úloze společné bezpečnostní a obranné politiky ⁽¹⁹⁾,

s ohledem na hodnocení Evropské investiční banky týkající se svěrenského fondu technické pomoci v rámci Východního partnerství (2010–2019),

s ohledem na návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii, rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a nařízení (EU) 2015/75 (revize systému EU pro obchodování s emisemi),

s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora 09/2021 nazvanou Dezinformace s dopadem na EU: tento problém se řeší, ale vyřešen není,

s ohledem na doporučení Evropského parlamentu ze dne 23. listopadu 2022 Radě, Komisi a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku týkající se nové strategie EU v oblasti rozšíření ⁽²⁰⁾,

s ohledem na závěry zasedání Evropské rady, které se uskutečnilo ve dnech 24. a 25. března 2022,

- A. vzhledem k tomu, že hospodářské důsledky a další následky pandemie COVID-19 měly významný dopad na země Východního partnerství, protože se dotkly obchodu a převodů peněz; vzhledem k tomu, že vlády na pandemii reagovaly a Ázerbájdžán, Arménie a Gruzie zavedly okamžité zákazy a omezení v řadě oblastí;
- B. vzhledem k tomu, že Evropská unie uvolnila více než 2,5 miliardy EUR na podporu Arménie, Ázerbájdžánu, Běloruska, Gruzie, Moldavské republiky a Ukrajiny při zvládání pandemie COVID-19; vzhledem k tomu, že rovněž podpořila uvedení očkovacích látek proti COVID-19 na trh a očkování v zemích Východního partnerství (v hodnotě 40 milionů EUR), jakož i sdílení očkovacích látek schválených Evropskou agenturou pro léčivé přípravky členskými státy se zeměmi Východního partnerství, a to prostřednictvím mechanismu „týmu Evropa“ koordinovaného Polskem (v hodnotě 35 milionů EUR);
- C. vzhledem k tomu, že Gruzie byla zpomalením cestovního ruchu zasažena více než kterákoli jiná země Východního partnerství a že dopad na ázerbájdžánské odvětví cestovního ruchu byl rovněž zničující;
- D. vzhledem k tomu, že omezení za účelem zpomalení dalšího šíření viru měla nepříznivý dopad na malé a střední podniky; vzhledem k tomu, že v případě Arménie vedlo vypuknutí epidemie v Jerevanu k tomu, že tamní malé a střední podniky byly postiženy ničivěji než v jiných městech a obcích; vzhledem k tomu, že malé a střední podniky ve velkých městech Ázerbájdžánu a ve městech dalších zemí Východního partnerství zaznamenaly problémy způsobené poklesem poptávky, narušením dodavatelského řetězce a poklesem tržeb a zisků;
- E. vzhledem k tomu, že dramatický pokles přímých zahraničních investic v regionu Východního partnerství má vliv na jeho oživení po krizi;

⁽¹⁸⁾ Úř. věst. C 119, 28.5.2009, s. 2.

⁽¹⁹⁾ Úř. věst. C 493, 27.12.2022, s. 70.

⁽²⁰⁾ Přijaté texty, P9_TA(2022)0406.

- F. vzhledem k tomu, že v rámci programu podpory „tým Evropa“ bylo poskytnuto 100 milionů EUR na pomoc malým a středním podnikům, osobám samostatně výdělečně činným a dalším osobám s cílem zajistit jim snadný přístup k úvěrům a poskytnout jim možnost podpořit své podnikání po krizi; vzhledem k tomu, že více než 200 milionů EUR ze stávajících úvěrových linek a grantů bylo poskytnuto malým a středním podnikům v místních měnách prostřednictvím iniciativy EU4Business;
- G. vzhledem k tomu, že vzdělávací systém byl během pandemie vážně zasažen nenadálým přechodem od tradičních vzdělávacích přístupů k online vzdělávání;
- H. vzhledem k tomu, že úroveň rozvoje digitálních služeb se v jednotlivých zemích Východního partnerství liší a lze pozorovat rozdíly v míře rozšíření internetu;
- I. vzhledem k tomu, že odvětví služeb bylo v zemích Východního partnerství zasaženo nejvíce kvůli nižšímu rozšíření internetu a nedostatečnému rozvoji kybernetického obchodu;
- J. vzhledem k tomu, že z celkového hodnocení zemí Východního partnerství vyplývá, že nejhorší a nejhlubší hospodářskou recesi utrpěla města, zejména ta s vysokou koncentrací obyvatelstva, hospodářské činnosti a případů COVID-19, a zároveň byla hůře postižena z důvodu nedostatečné komunikace, větší blízkosti a narušení dodavatelského řetězce;
- K. vzhledem k tomu, že opatření přijatá zeměmi Východního partnerství byla sladěna s opatřeními přijatými v celé EU s cílem zmírnit dopad pandemie na malé a střední podniky;
- L. vzhledem k tomu, že opatření přijatá vládami ke zmírnění zdravotní krize vedla k úplnému nebo částečnému uzavření a pozastavení činnosti mnoha podniků, což posílilo nezaměstnanost;
- M. vzhledem k tomu, že vysoká nezaměstnanost a nízká míra úspor v regionu Východního partnerství mohou vést k dlouhodobému hospodářskému poklesu a chudobě;
- N. vzhledem k tomu, že se očekává, že hospodářské oživení v regionu Východního partnerství bude představovat dlouhý a složitý proces;
- O. vzhledem k tomu, že rozsáhlé likvidace a úpadky jsou v zemích Východního partnerství zmírňovány poskytováním půjček a krátkodobého financování na pomoc malým a středním podnikům během pandemie COVID-19;
- P. vzhledem k tomu, že hospodářské potíže, které pandemie způsobila nebo prohloubila, mohou dále zvyšovat míru nezaměstnanosti a vytvářet další překážky pro uplatnitelnost na trhu práce;
- Q. vzhledem k tomu, že nedostatek investic do digitálních technologií prohlubuje nerovnosti mezi podniky, lidmi a místy;
- R. vzhledem k tomu, že výrazný pokles spotřebitelské poptávky v zemích Východního partnerství, včetně jejich hlavních měst, lze vnímat jako dlouhodobý důsledek pandemie COVID-19;
- S. vzhledem k tomu, že země Východního partnerství by měly klást silný důraz na úlohu vzdělávání v sociálním a hospodářském rozvoji;
- T. vzhledem k tomu, že nevyprovokovaná ruská útočná válka má ničivý dopad nejen na Ukrajinu, ale na celý region Východního partnerství, a to ve všech oblastech veřejného života, včetně nepředvídatelného dopadu na zdravotní péči a kvalitu života společnosti;
- U. vzhledem k tomu, že Evropská unie znovu potvrdila svůj závazek vůči Východnímu partnerství a svou ochotu učinit Východní partnerství pružnější a přizpůsobené potřebám partnerských zemí;
1. zdůrazňuje, že COVID-19 měl výrazný nepříznivý dopad na hlavní města zemí Východního partnerství a postihl ústřední a místní orgány, jakož i podniky a společnost;
 2. konstatuje, že úřady musely nacházet alternativy a hledat řešení, jak minimalizovat rozsáhlé hospodářské škody způsobené pandemií v hlavních městech zemí Východního partnerství;
 3. konstatuje, že COVID-19 je jedním z hlavních faktorů ovlivňujících dynamiku pracovní migrace v regionu; v této souvislosti konstatuje, že pandemie výrazně snížila mobilitu obyvatel, což vedlo ke zvýšení nezaměstnanosti v hlavních městech;
 4. zdůrazňuje, že krize COVID-19 vedla k vážné hospodářské recesi, která zasáhla hospodářství i společnost; konstatuje, že zároveň představuje příležitost k přehodnocení stávajících modelů spolupráce mezi různými domácími a mezinárodními zúčastněnými stranami;

5. poukazuje na význam podpory multilateralismu, strategických priorit a plnění klíčových mezinárodních závazků a cílů v oblasti vzdělávání a inovací v hlavních městech, včetně cílů udržitelného rozvoje, Agendy 2030 a Pařížské dohody;
6. konstatuje, že digitální technologie pro vzdělávání a odbornou přípravu budou obecně posilovat synergie mezi hospodářstvím a vzděláváním a že investice do informačních a komunikačních technologií ze strany vzdělávacích institucí a institucí odborné přípravy, zejména těch, které se účastní unijních programů, přinesou v hlavních městech své ovoce;
7. zdůrazňuje, že přístup EU se musí zaměřovat na podporu demokratických a hospodářských reforem a na posilování institucionální a společenské odolnosti;
8. zdůrazňuje potřebu začlenit informační a komunikační technologie do procesu výuky a učení a změnit koncepci vzdělávání v hlavních městech tak, aby se přešlo od modelu předávání znalostí k modelu jejich spoluvytváření;
9. zdůrazňuje, že země mohou zlepšit kvalitu svých vzdělávacích systémů prostřednictvím změny kvalifikace učitelů a modernizace těchto systémů tak, aby odpovídaly požadavkům digitálního věku;
10. konstatuje, že země Východního partnerství mohou využít této příležitosti k urychlení svých strategií a zvýšení investic do systémů vzdělávání a odborné přípravy s cílem zajistit vysoce výkonné, dostupné a inkluzivní vzdělávání, včetně odborného vzdělávání a přípravy, celoživotního učení, prohlubování dovedností a změny kvalifikace;
11. zasazuje se o posílení kontaktů a výměn se zeměmi Východního partnerství prostřednictvím společných projektů vypracovaných na úrovni občanské společnosti, včetně podpory mladých studentů a odborníků při účasti na programech EU v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, jako je Erasmus+;
12. zdůrazňuje, že je důležité, aby země Východního partnerství usilovaly o dosažení těchto cílů poskytováním lepší infrastruktury, připojení a digitálního vybavení a školením učitelů v oblasti technologií a používání digitálních metodik;
13. konstatuje, že země Východního partnerství mohou posílit mobilitu prostřednictvím vzdělávání a učení, aby podpořily získávání klíčových schopností a zkušeností, které mají zásadní význam pro aktivní účast na trhu práce a ve společnosti obecně;
14. zdůrazňuje, že reformy v oblasti vzdělávání by měly být důsledně podporovány prostřednictvím provádění klíčových programů, jako jsou Erasmus+, Kreativní Evropa a Horizont Evropa, a že zkušenosti získané v hlavních městech by byly přínosem pro rozvoj okrajových regionů;
15. připomíná, že cílené finanční pobídky a modulární vzdělávací příležitosti mohou podpořit účast na odborné přípravě v zemích Východního partnerství, aby se zvýšilo jejich úsilí pomoci dospělým s nízkou kvalifikací získat minimální úroveň gramotnosti a matematických a digitálních dovedností;
16. zdůrazňuje, že je třeba podpořit akademická a výzkumná střediska excelence v regionu posílením akademické a vzdělávací spolupráce mezi zeměmi Východního partnerství a zároveň snížit administrativní zátěž;
17. zdůrazňuje, že by země Východního partnerství měly analyzovat způsoby řízení mezinárodní mobility vysoce kvalifikovaných a odborně způsobilých pracovníků a sdílet osvědčené postupy, aby zabránily škodlivým dopadům na hospodářský růst a rozvoj způsobeným odchodem mladších a vzdělanějších pracovníků ze zemí původu;
18. zdůrazňuje, že je třeba využívat stávající online kurzy distanční výuky, kdykoli je to možné, vybízet společnosti zabývající se vzdělávacími technologiemi, aby umožnily lepší přístup ke svým zdrojům, diverzifikovat způsoby výuky v závislosti na věku a kapacitě a podporovat spolupráci učitelů;
19. zdůrazňuje, že v zájmu přípravy většího počtu digitálních odborníků by země Východního partnerství měly posílit výuku základních digitálních dovedností a kompetencí od útlého věku a vytvořit atraktivní vysokoškolské vzdělávací programy a zároveň zlepšit vyhlídky mladé generace na zaměstnání;
20. konstatuje, že zvláštní pozornost by měla být věnována zajištění rovného přístupu pro děti v odlehklých oblastech, které se potýkají s vyloučením;

21. zdůrazňuje, že v zájmu podpory kultury rovnosti žen a mužů na pracovišti a boje proti všem formám diskriminace, včetně genderových stereotypů, musí země Východního partnerství odstranit rozdíly mezi muži a ženami a prosazovat ve školách výuku více zohledňující genderové aspekty;
22. upozorňuje, že je třeba věnovat zvýšenou pozornost dětem se zdravotním postižením zajištěním dostupnosti online vzdělávání a vzdělávacích zdrojů;
23. zdůrazňuje, že je třeba, aby aktéři občanské společnosti, sdružení zaměstnavatelů, sociální partneři, akademické instituce, školící střediska a agentury práce analyzovali a odstranili rozdíly mezi potřebami trhů práce v zemích Východního partnerství a vysokoškolskými kvalifikacemi a odbornými dovednostmi, které nabízejí jejich systémy vzdělávání a odborné přípravy;
24. poukazuje na potřebu vybavit mladé lidi nástroji a znalostmi, které jim umožní zapojit se do občanského aktivismu, hrát aktivní roli ve společnosti a budovat pro sebe lepší budoucnost;
25. zdůrazňuje, že je třeba zvýšit pomoc občanům Ukrajiny, kteří v současné době trpí v důsledku neoprávněné a nevyprovokované ruské vojenské agrese proti Ukrajině; upozorňuje, že podle Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky uprchlo z Ukrajiny do jiných zemí v období od února 2022 do 20. prosince 2022 více než 16,6 milionu uprchlíků; upozorňuje také, že podle údajů Generální prokuratury Ukrajiny bylo od začátku války do 24. prosince 2022 zabito 450 dětí a 867 jich bylo zraněno; podotýká, že tyto údaje nezahrnují údaje z oblastí, kde probíhají aktivní boje; dále konstatuje, že do 23. prosince 2022 bylo na Ukrajině při bombardování a ostřelování poškozeno 2 619 vzdělávacích institucí a dalších 406 jich bylo zcela zničeno;
26. připomíná potřebu silného zapojení podniků a vysokoškolských institucí do přizpůsobování vzdělávacích programů a nabízení stáží prostřednictvím úzké spolupráce mezi poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy a podnikatelským sektorem;
27. zdůrazňuje, že je třeba zavést politiku „druhé šance“ pro zranitelné podniky, a to zavedením krátké lhůty pro oddlužení, která by odstranila diskriminační zákony vůči podnikatelům, kteří začínají znovu podnikat, a vytvořením specializovaných pokynů a vzdělávacích kurzů;
28. zdůrazňuje, že modernizace systémů vzdělávání a odborné přípravy zemí Východního partnerství může nepochybně přinést hmatatelné výhody jejich občanům;
29. poukazuje na význam trvalé finanční podpory z programů a fondů EU s důrazem na rozvoj moderní infrastruktury za účelem přípravy zemí Východního partnerství na budoucí členství v Evropské unii;
30. zdůrazňuje důležitou úlohu, kterou může EU sehrát při podpoře úsilí zemí Východního partnerství; oceňuje Evropskou školu Východního partnerství v gruzínském Tbilisi jako důležitou ukázkou vlivu EU v regionu, která poskytuje studentům ze šesti zemí Východního partnerství jedinečnou příležitost dosáhnout osobního, společenského a profesního úspěchu založeného na společných základních evropských hodnotách;
31. zdůrazňuje, že občanská společnost by se měla i nadále soustředit na cílená opatření na podporu místní občanské společnosti v její základní úloze, kterou je monitorování činnosti vlád, zejména jejich politik oživení po pandemii COVID-19;
32. zdůrazňuje, že hlavní města zemí Východního partnerství mohou odstranit překážky ve vzdělávání a podporovat inovativní a inkluzivní vzdělávání a odbornou přípravu pro všechny, a tím docílit, aby se Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání stal skutečností;
33. zdůrazňuje, že je třeba snížit administrativní zátěž urychlením zavádění iniciativ elektronické veřejné správy a zároveň poskytnout občanům možnost přístupu ke všem potřebným veřejným službám;
34. konstatuje, že je třeba vytvořit mladým lidem podmínky pro studium, odbornou přípravu, práci a zapojení do společnosti, a vyzývá EU, aby v tomto ohledu dále zvýšila svou podporu;
35. zdůrazňuje, že je třeba investovat do posílení konkurenceschopnosti a začlenění do hodnotových řetězců EU;

36. upozorňuje na význam vytváření iniciativ v oblasti kulturního a demokratického vzdělávání s cílem posílit mobilitu a mezilidské kontakty a dosáhnout silnější společnosti prostřednictvím udržitelného sociálního a hospodářského rozvoje;
 37. zdůrazňuje, že je důležité zlepšit schopnost předvídat dezinformační aktivity související s onemocněním COVID-19, řešit je a reagovat na ně a řešit odolnost společnosti vůči hrozbám propagandy, falešných zpráv a nenávistných verbálních projevů, aniž by byla omezena svoboda projevu ve sdělovacích prostředcích;
 38. zdůrazňuje, že je důležité vytvářet více kvalitních pracovních míst pro mladé lidi, což je vzhledem ke strukturálním faktorům změn, jako jsou technologické inovace a globalizace, obzvláště náročné, aby se zabránilo sociálně-ekonomickým důsledkům „odlivu mozků“ v zemích Východního partnerství;
 39. konstatuje, že během pandemie COVID-19 došlo k rychlému přetížení systémů zdravotní péče ve všech zemích Východního partnerství, a proto by tvůrci politik měli zvýšit vzájemnost a financování veřejné zdravotní péče, aby se zvýšila připravenost;
 40. konstatuje, že pandemie COVID-19 urychlila přechod na digitální technologie a že země Východního partnerství by měly přehodnotit udržitelnost a účinnost současných vzdělávacích modelů;
 41. zdůrazňuje, že země Východního partnerství by měly spolupracovat na sdílení zkušeností s politikami oživení po pandemii, aby tak posílily připravenost a vzájemnost při řešení podobných problémů v budoucnu;
 42. zdůrazňuje, že je zapotřebí jasný rámec pro pracovní místa, který bude hnací silou souběžné ekologické a digitální transformace, zajistí oživení ze socioekonomických dopadů pandemie COVID-19, posílí udržitelnou konkurenceschopnost v hlavních městech, zajistí důstojná pracovní místa a rovné příležitosti a posílí stabilitu a prosperitu v regionu;
 43. zdůrazňuje, že je třeba posílit strategické investice do udržitelného, ekologického a oběhového růstu a zároveň zlepšit potravinové zabezpečení v regionu Východního partnerství;
 44. zdůrazňuje, že je důležité podpořit hospodářský rozvoj prostřednictvím opatření, jako je větší propojení a regionální rozvoj, vnitroregionální obchod, zemědělství a rozvoj venkova se silným politickým důrazem na ochranu životního prostředí, aby se posílila odolnost vůči změně klimatu, urychlil přechod na nízkouhlíkové oběhové hospodářství a rozvinula digitální ekonomika;
 45. konstatuje, že je důležité posílit technické odborné znalosti a kapacity za účelem zavedení národních rámců pro monitorování, vykazování a ověřování emisí v souladu s novým rámcem posílené transparentnosti podle Pařížské dohody;
 46. vítá hospodářský a investiční plán pro Východní partnerství, na základě kterého má být z rozpočtu EU uvolněno 2,3 miliardy EUR ve formě grantů, kombinovaných zdrojů financování a záruk na podporu obnovy po skončení pandemie a na udržitelnou transformaci ekonomik zemí Východního partnerství za účelem posílení jejich odolnosti a větší integrace; konstatuje, že plán by mohl přinést až 17 miliard EUR ve formě veřejných a soukromých investic;
 47. vyzývá všechny zúčastněné strany v EU a zemích Východního partnerství, aby zintenzivnily úsilí o provedení významných stěžejních iniciativ, včetně projektů, jejichž cílem je rozvoj propojení v Černém moři, jako je podmořský kabel pro přenos elektřiny a optický kabel v Černém moři a přímé trajektové a přípojně služby mezi Gruzii a členskými státy EU (Rumunskem a Bulharskem), které by zkrátily dobu tranzitu a přepravy a zlepšily dostupnost těchto regionů;
 48. připomíná, že Evropská unie bude i nadále podporovat ty země Východního partnerství, které chtějí budovat svou odolnost a stabilitu v regionu, a to prostřednictvím různých druhů spolupráce a zapojení, včetně kybernetických, hybridních a jiných nevojenských prostředků.
-

Usnesení o ekologické transformaci energetiky jako reakci na současné výzvy v oblasti energetické bezpečnosti v zemích Východního partnerství v kontextu ruské útočné války a okupace

(2023/C 229/03)

PARLAMENTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ EURONEST,

s ohledem na ustavující listinu Parlamentního shromáždění Euronest ze dne 3. května 2011,

s ohledem na společné prohlášení ze summitu Východního partnerství, který se konal v Bruselu dne 15. prosince 2021,

s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 18. března 2020 nazvané Politika Východního partnerství po roce 2020: posílení odolnosti – východní partnerství, které je přínosné pro všechny (JOIN(2020) 007),

s ohledem na Pařížskou dohodu o změně klimatu přijatou dne 12. prosince 2015 a ratifikovanou Evropskou unií, jejímiž smluvními stranami jsou též země Východního partnerství;

s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 o Zelené dohodě pro Evropu (COM(2019) 640) a následné legislativní návrhy a opatření,

s ohledem na sdělení Komise ze dne 18. května 2022 s názvem Plán REPowerEU (COM(2022) 230),

s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. července 2022 nazvané Bezpečná zima díky úsporám plynu (COM(2022) 360) a nařízení Rady (EU) 2022/1369 ze dne 5. srpna 2022 o koordinovaných opatřeních ke snížení poptávky po plynu ⁽¹⁾,

s ohledem na nařízení Rady (EU) 2022/1854 ze dne 6. října 2022 o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie ⁽²⁾,

s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. října 2021 nazvané Řešení nárůstu cen energie: soubor opatření a podpor (COM(2021) 660),

s ohledem na příslušné dohody o přidružení mezi EU a Gruzíí ⁽³⁾, Moldavskem ⁽⁴⁾ a Ukrajinou ⁽⁵⁾ a zejména na jejich ustanovení týkající se spolupráce v oblasti energetiky,

s ohledem na Dohodu o komplexním a posíleném partnerství mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Arménskou republikou na straně druhé ⁽⁶⁾ (dále jen „dohoda o komplexním a posíleném partnerství“), a zejména její ustanovení o spolupráci v oblasti energetiky,

s ohledem na Dohodu o partnerství a spolupráci mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Ázerbájdžánskou republikou na straně druhé ⁽⁷⁾ a na probíhající jednání o nové rámcové dohodě,

s ohledem na Smlouvu o Energetickém společenství, v jejímž rámci jsou tři uvedené přidružené země smluvními stranami a Arménie pozorovatelem;

s ohledem na práci platformy 3 Východního partnerství – „Konektivita, energetická účinnost, životní prostředí a změna klimatu“ a zejména energetický panel;

s ohledem na usnesení Parlamentního shromáždění Euronest ze dne 16. dubna 2021 nazvané Směrem k energetické účinnosti, diverzifikaci a nezávislosti; řešení kapacitních potřeb pro posílení evropské energetické politiky a boj proti hrozbám v oblasti energetické bezpečnosti ve Východním partnerství,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 206, 8.8.2022, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 261 I, 7.10.2022, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. L 261, 30.8.2014, s. 4.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 260, 30.8.2014, s. 4.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 161, 29.5.2014, s. 3.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 23, 26.1.2018, s. 4.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 246, 17.9.1999, s. 3.

s ohledem na cíle udržitelného rozvoje OSN, zejména na cíl č. 7 týkající se cenově dostupné a čisté energie „zajistit přístup k cenově dostupné, spolehlivé, udržitelné a moderní energii pro všechny“ a na cíl č. 13 týkající se opatření v oblasti klimatu „přijmout bezodkladná opatření na boj se změnou klimatu a zvládnání jejích dopadů“,

- A. vzhledem k tomu, že všichni lidé žijící v EU a zemích Východního partnerství by měli mít přístup k bezpečnému, čistému, zdravému a udržitelnému životnímu prostředí díky ambiciózním politikám;
- B. vzhledem k tomu, že nezákonná, neoprávněná a nevyprovokovaná válka Ruska proti Ukrajině a jeho pokračující okupace gruzínského a moldavského území má vážné důsledky pro obyvatele celé EU a zemí Východního partnerství, zejména v podobě prudkého nárůstu energetické chudoby a zvýšení cen energií;
- C. vzhledem k tomu, že systematické útoky Ruska na ukrajinskou civilní infrastrukturu, zejména na elektrizační infrastrukturu, jsou válečnými zločiny a že odříznutí mužů, žen a dětí od vody, elektřiny a topení, zejména v zimě, je aktem čirého teroru;
- D. vzhledem k tomu, že energetická bezpečnost představuje pro EU a země Východního partnerství jeden ze základních prvků národní bezpečnosti; vzhledem k tomu, že je důležité zvýšit konektivitu, domácí výrobu energie z obnovitelných zdrojů, energetickou účinnost a úspory energie, aby se zvýšila energetická bezpečnost a odolnost a podpořila sociální, hospodářská a politická stabilita v regionu;
- E. vzhledem k tomu, že snahy Ruska využívat vývoz energie jako nástroj geopolitického nátlaku se rovnají používání dodávek energie jako zbraně; vzhledem k tomu, že poškození plynovodů Nord Stream 1 a 2 dne 26. září 2022 vedlo k zásadnímu úniku plynu do Baltského moře, což představuje i ekologický útok na EU;
- F. vzhledem k tomu, že EU a země Východního partnerství musí zvýšit svou energetickou bezpečnost a zároveň výrazně snížit svou závislost na dovozu zdrojů energie ze třetích zemí a ukončit svou závislost na vývozu fosilních paliv z Ruska; vzhledem k tomu, že závislost EU na dodávkách ruského plynu přispěla k současné energetické krizi;
- G. vzhledem k tomu, že Rusko ve své strategii hospodářské bezpečnosti z roku 2017 označilo obnovitelné zdroje energie a technologie energetické účinnosti za jednu z klíčových hrozeb pro svou hospodářskou bezpečnost;
- H. vzhledem k tomu, že agresivní chování Ruska v regionu Východního partnerství vypovídá o nutnosti aktualizovat trh s energií v EU a energetické politiky zemí Východního partnerství, a to za účelem odstranění závislosti na dovozu fosilní energie a fosilních paliv obecně, zejména ze zemí s autoritářskými režimy;
- I. vzhledem k tomu, že i navzdory totální ruské invazi na území Ukrajiny dne 24. února 2022 řada zemí bohužel nepřerušila spolupráci s Ruskem v oblasti jaderné energetiky, čímž prohlubuje svou nebezpečnou závislost na ruských dodávkách uranu a služeb obohacování uranu, jakož i zpracování jaderného odpadu;
- J. vzhledem k tomu, že plnění Pařížské dohody je společným závazkem EU i zemí Východního partnerství; vzhledem k tomu, že energetické politiky a strategie EU a zemí Východního partnerství by se měly zaměřit na snížení závislosti na uhlí, ropě a plynu;
- K. vzhledem k tomu, že podíl energie vyrobené z obnovitelných zdrojů zůstává v zemích Východního partnerství a v některých zemích EU velmi nízký, přičemž existuje značný potenciál pro zvýšení tohoto podílu;
- L. vzhledem k tomu, že k dosažení zásadního snížení emisí musí smluvní strany Pařížské dohody řešit uhlíkovou náročnost svých energetických systémů a provádět ambiciózní strategie ke snížení závislosti na fosilních palivech a rozvíjet udržitelné a nákladově efektivní zdroje energie;

- M. vzhledem k tomu, že Zelená dohoda pro Evropu stanoví různé politické iniciativy a ambiciózní cíle pro EU a její členské státy; vzhledem k tomu, že z hlediska zemí Východního partnerství jakožto sousedů EU je velmi důležité, aby prohloubily svůj dialog s EU ohledně očekávání ze strany EU, konkrétně ohledně opatření, která je třeba přijmout, aby se přizpůsobily požadavkům stanoveným v Zelené dohodě pro Evropu a přispěly k dosažení jejích cílů;
- N. vzhledem k tomu, že význam Zelené dohody pro Evropu spočívá v přerušení vazby mezi hospodářským růstem a emisemi, zejména prostřednictvím zvýšených investic do obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti;
- O. vzhledem k tomu, že cílem úsilí EU o oživení hospodářství po skončení pandemie COVID-19 je vybudovat moderní, čisté a oběhové hospodářství účinně využívající zdroje, které povede k ekologizaci ekonomiky a udržitelnějšímu využívání přírodních zdrojů v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu;
- P. vzhledem k tomu, že rozvoj obnovitelných zdrojů energie je jedním z klíčových způsobů, jak řešit problémy energetické bezpečnosti a změny klimatu a využívat čistší zdroje energie, a tím zlepšovat zdraví a životní úroveň na celém našem kontinentu a vytvářet pracovní místa na místní úrovni;
- Q. vzhledem k tomu, že energetická účinnost je zásadním předpokladem pro dosažení evropských cílů v oblasti klimatu do roku 2050 nákladově efektivním způsobem; vzhledem k tomu, že dlouhodobé úspory energie mohou podstatně snížit závislost na dovozu fosilních paliv a posílit energetickou bezpečnost v EU a zemích Východního partnerství na národní i regionální úrovni; vzhledem k tomu, že nejlevnější, nejbezpečnější a nejčistší energie je ta, která se nespotřebuje;
- R. vzhledem k tomu, že je nezbytné zlepšit stávající právní rámce zemí Východního partnerství a postupně je sbližovat s právními předpisy EU v souladu s přijatými závazky, stejně jako je nezbytná výměna osvědčených postupů a technického know-how;
- S. vzhledem k tomu, že EU by měla podporovat země Východního partnerství při posuzování a řešení dopadu Zelené dohody pro Evropu na jejich energetickou bezpečnost a obchodní vztahy s EU a se třetími zeměmi;
- T. vzhledem k tomu, že pro rozvoj a udržitelné využívání vodní, větrné, solární a geotermální energie v EU a v zemích Východního partnerství je nezbytné vytvořit další kapacity prostřednictvím domácích a zahraničních investic;
- U. vzhledem k tomu, že poslední zpráva Mezivládního panelu pro změnu klimatu z dubna 2022 uvádí, že nové infrastruktury pro fosilní paliva nejsou slučitelné s mezinárodními cíli v oblasti klimatu; vzhledem k tomu, že dosažení klimatické neutrality nejpozději do roku 2050 vyžaduje postupné vyřazení fosilních paliv z energetického systému nejpozději do roku 2035;
- V. vzhledem k tomu, že záměrné raketové útoky a útoky bezpilotních vzdušných prostředků Ruské federace poškodily nebo zničily přibližně 40 % ukrajinské kritické energetické infrastruktury;
1. co nejdůrazněji odsuzuje útočnou válku Ruské federace proti Ukrajině a její pokračující okupaci gruzínského a moldavského území a jejich ničivé důsledky; žádá okamžité a úplné embargo na dovoz ruských fosilních paliv a uranu a úplné ukončení provozu plynovodů Nord Stream 1 a 2, aby se zastavilo financování Putinovy válečné mašinérie z peněz EU;
 2. vyjadřuje podporu vyšetřování, které vedou některé členské státy EU kvůli poškození plynovodů Nord Stream 1 a 2; žádá, aby výsledky vyšetřování byly zveřejněny;
 3. je plně solidární s Ukrajinou a všemi ostatními zeměmi Východního partnerství, které trpí v důsledku represivní a expanzionistické politiky Ruska; požaduje, aby se pomoc Ukrajině zvýšila a aby byla poskytována i nadále v dostatečné míře, aby mohli její obyvatelé překonat těžkosti zimy způsobené ruskou útočnou válkou, a aby byla poskytnuta podpora i dalším zemím Východního partnerství, které ji potřebují; co nejdůrazněji odsuzuje ruské útoky za pomoci raket a íránské bezpilotní vyčkávací munice na Ukrajině, které cílí na civilní obyvatelstvo a kritickou a energetickou infrastrukturu Ukrajiny; vyzývá Rusko, aby okamžitě zastavilo barbarské teroristické činy proti civilnímu obyvatelstvu Ukrajiny; uvádí, že tyto protiprávní činy jsou čirými zločiny proti lidskosti;

4. důrazně odsuzuje akce ruských okupačních sil na území Záporožské jaderné elektrárny ve městě Energodar, jakož i bezprecedentní zneužívání tohoto zařízení k útokům proti ukrajinským silám nebo k jakýmkoli jiným vojenským účelům, včetně úkrytu či skladování, které nejenže brání bezpečnému provozu elektrárny a jejím pravidelným kontrolním postupům, ale také vážně ohrožují jadernou bezpečnost na evropském kontinentu i mimo něj; vyzývá mezinárodní společenství, aby v zájmu celosvětové bezpečnosti přijalo okamžitá opatření a přimělo Rusko k vydání Záporožské jaderné elektrárny a jejímu navrácení pod kontrolu Ukrajiny; vyzývá Ruskou federaci, aby umožnila pozorovatelům Mezinárodní agentury pro atomovou energii (MAAE) přístup do Záporožské jaderné elektrárny za účelem monitorování situace v oblasti jaderné bezpečnosti a aby spolupracovala s MAAE; vyjadřuje hluboké znepokojení nad situací v oblasti jaderné bezpečnosti v běloruské jaderné elektrárně Astravec, neboť běloruské orgány nepostupují transparentně a neposkytují důvěryhodné informace o událostech v areálu jaderné elektrárny ani se nezavázaly k úplnému provedení doporučení uvedených ve zprávě EU o zátěžovém testu z roku 2018;
5. vyjadřuje plnou solidaritu s Moldavskem, které v současné době čelí snahám Kremlu o politickou destabilizaci země prostřednictvím manipulace s dodávkami plynu a elektřiny;
6. vyjadřuje politování nad zneužíváním ruských dodávek energie jako zbraně a jeho dopady na domácnosti a podniky, které se v důsledku toho potýkají s vysokými cenami energií, rostoucí sociální nerovností, energetickou chudobou a chudobou v oblasti mobility, jakož i zvýšenou inflací, což vede k nezaměstnanosti, vysokým cenám potravin a celkové krizi životních nákladů; zdůrazňuje potřebu bezprecedentní solidarity mezi EU a zeměmi Východního partnerství a společné reakce, která by řešila bezprostřední problémy a zabránila jejich opakování v budoucnu, namísto jednostranných opatření, která vedou k rozdělení;
7. poukazuje na potřebu přechodu na čistou energii jako na hlavní způsob zvýšení energetické bezpečnosti a ukončení závislosti EU a zemí Východního partnerství na fosilních palivech a uranu, zejména pokud pocházejí ze třetích zemí; vyzývá Komisi a země Východního partnerství, aby v úzké spolupráci s evropskými a mezinárodními finančními institucemi navrhly další naléhavá opatření, která by masivně rozšířila kapacitu obnovitelné energie a podpořila silné politiky energetické účinnosti a úspor;
8. připomíná, že přibližně čtvrtina elektřiny a polovina nízkouhlíkové elektřiny v EU se vyrábí z jaderné energie; konstatuje, že zatímco některé členské státy se staví proti jaderné energii, řada členských států připravuje výstavbu nových jaderných elektráren; připomíná, že členské státy EU a země Východního partnerství jsou i nadále plně odpovědné za rozhodování o své skladbě zdrojů energie, za navrhování možností, jak svým občanům a podnikům zajistit cenově dostupnou, stabilní a čistou energii, a za volbu nejvhodnějšího způsobu, jak přispět k dosažení cílů Unie v oblasti klimatu a energetiky, a to s přihlédnutím ke specifickým charakteristikám a omezením každé země;
9. připomíná, že podporuje intenzivnější spolupráci v oblasti energetiky mezi EU a zeměmi Východního partnerství, jakož i mezi samotnými zeměmi Východního partnerství, zejména pokud jde o pokrok v oblasti udržitelné výroby energie, která zvýší jejich energetickou bezpečnost a odolnost a zároveň přispěje k ochraně životního prostředí, dosažení cílů politiky v oblasti klimatu a další integraci ochotných partnerů do evropského trhu s energií; vyzývá EU, aby zvážila možnost spolupráce a účasti zemí Východního partnerství, které jsou k tomu způsobilé a projevují o tuto účast zájem, v energetické unii;
10. konstatuje, že úspěch Zelené dohody pro Evropu jakožto komplexní strategie, jejímž cílem je transformovat EU do roku 2050 na klimaticky neutrální ekonomiku, do značné míry závisí na její schopnosti jít příkladem a podněcovat rychlejší přechod na čistou energii za hranicemi EU, počínaje jejím sousedstvím; zdůrazňuje, že je třeba zintenzivnit úsilí v oblasti dekarbonizace a ochrany životního prostředí v rámci EU a Východního partnerství a uplatňovat ambiciózní politiky v oblasti klimatu a životního prostředí, zejména, aby byly splněny závazky na základě Pařížské dohody; vyzývá vlády a parlamenty zemí EU a zemí Východního partnerství, aby posílily právní předpisy zaměřené na dosažení přechodu na čistou energii; vybízí země Východního partnerství, aby s podporou EU vypracovaly plány své účasti na Zelené dohodě pro Evropu;
11. zdůrazňuje, že je důležité zavést mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích, aby se zajistilo, že ambiciózní cíle EU nepovedou k úniku uhlíku v důsledku přemístění výroby nebo zvýšení dovozu; žádá, aby EU podpořila země Východního partnerství s cílem povzbudit tvorbu politik stanovování cen uhlíku, které by byly v souladu s politikami EU; zastává názor, že příjmy, které EU případně získá z poplatků za emise oxidu uhličitého od zemí Východního partnerství, by měly být primárně použity na financování podpory dekarbonizace jejich ekonomik;

12. poznamenává, že energetická náročnost v zemích Východního partnerství zůstává výrazně vyšší, než je průměr EU, a poukazuje na obrovský potenciál pro úspory energie v těchto zemích; poukazuje na význam zavádění a zachování regulačních a institucionálních rámců, které stanovují minimální normy energetické účinnosti budov a výrobků, poskytují pobídky pro renovaci budov a energetickou účinnost jednotlivých odvětví a malých a středních podniků, podporují optimalizaci a modernizaci energetické infrastruktury, mimo jiné prostřednictvím minimálních kritérií energetické účinnosti u veřejných zakázek, a zaručují odpovídající informovanost spotřebitelů, včetně přesného měření spotřeby energie, informativního vyúčtování a energetických auditů;
13. vítá balíčky mimořádné pomoci, které Komise navrhla k řešení volatility cen na trzích s plynem a elektřinou; je přesvědčen, že by měla být zavedena trvalá opatření posílené transparentnosti a opatření proti protisoutěžnímu chování a zneužívání trhu;
14. požaduje povinné a vyšší cíle pro snížení spotřeby plynu a elektřiny jako okamžitou reakci na energetickou krizi; vítá nové povinnosti EU v oblasti skladování plynu; vyzývá EU, aby zavedla mechanismy solidarity na pomoc zemím, které mají vážné problémy s energetickou bezpečností, se zvláštním důrazem na nejzranitelnější občany; zdůrazňuje význam sdílení znalostí pro nalezení společného východiska ze současné krize;
15. zdůrazňuje zásadní úlohu účinné a rozvinuté infrastruktury pro skladování energie při zvyšování bezpečnosti dodávek energie; žádá, aby se zvýšily investice do obnovy stávající infrastruktury pro skladování energie i do výstavby nových zařízení; vyzývá k plnému zapojení partnerů v rámci Východního partnerství a k výstavbě nových společných kapacit pro skladování energie; zdůrazňuje dlouhodobé výhody těchto projektů pro zvýšení bezpečnosti dodávek energie a podporu přechodu na zelenou energii, pokud jsou od počátku konstruovány tak, aby je bylo možné snadno přizpůsobit skladování zeleného vodíku; zdůrazňuje, že investice do těchto kapacit by nejen řešily naléhavé problémy způsobené současnou energetickou krizí, ale představovaly by také důležitý krok k dosažení společných cílů dekarbonizace;
16. vítá opatření, která Komise a země Východního partnerství přijaly s cílem zmírnit důsledky energetické krize a zabránit zhoršení situace; vyzývá Komisi, aby prozkoumala možnosti, jak do těchto iniciativ zapojit také země Východního partnerství, například do energetické platformy EU; zdůrazňuje, že veškeré dohody o nákupu musí být v souladu s cíli EU v oblasti klimatu, pokud jde o množství a dobu trvání dodávek, aby bylo dosaženo ukončení používání fosilních paliv nejpozději do roku 2035;
17. konstatuje, že rozvoj obnovitelných zdrojů energie má zásadní význam pro úsilí o zajištění přechodu na čistou energii a energetické nezávislosti a zároveň přispívá k vytváření pracovních míst na místní úrovni, zlepšení kvality ovzduší a zdraví občanů; vítá zřízení regionální sítě pro obnovitelnou energii, vedené Litvou a Gruzii, v rámci energetického panelu Východního partnerství; konstatuje, že v některých zemích Východního partnerství se využívá biomasa a vodní energie, ale připomíná, že je třeba zajistit jejich udržitelnost, účinnost a soulad s ekologickými požadavky;
18. zdůrazňuje, že je třeba urychleně pokračovat v úsilí o zlepšení konektivity, počínaje úplným provedením cílů, které byly dříve stanoveny v rámci pracovního programu 20 cílů pro rok 2020 schváleného na summitu Východního partnerství v roce 2017; zdůrazňuje, že je důležité rozvíjet a financovat propojení elektroenergetických soustav a inteligentní sítě, aby byla zajištěna infrastruktura nezbytná pro stanovení a plnění závazných cílů v oblasti klimatu a energetiky; připomíná, že zvýšená konektivita mezi EU a zeměmi Východního partnerství zvýší energetickou bezpečnost a pomůže pevněji zakotvit země Východního partnerství v Evropě; žádá, aby byla v současném geopolitickém kontextu udělena prioritou dlouhodobému plánování a investicím do udržitelného propojení mezi Ukrajinou a Moldavskem a EU; žádá, aby byla i nadále poskytována podpora budování technických kapacit pro projekty konektivity, jako je například projekt podmořského kabelu Gruzie-Rumunsko v Černém moři; poukazuje na význam provedení tohoto projektu, neboť přispívá k posílení energetické bezpečnosti v Evropě a na Kavkaze, k rozvoji odvětví obnovitelných zdrojů energie a zvyšuje možnosti tranzitu mezi regiony;
19. uznává podstatnou finanční a technickou podporu poskytnutou východním partnerům ze strany EU, a to ve spolupráci a koordinaci s jinými mezinárodními aktéry, při podpoře dekarbonizace i konektivity; konstatuje, že je důležité pokračovat v poskytování technické podpory východním partnerům při vytváření příznivého právního rámce pro investice a udržitelné místní iniciativy v oblasti dekarbonizace a obnovitelných zdrojů energie; vítá zejména činnost iniciativ EU4Energy a EU4Climate, investice a úvěry podmíněné politikami v rámci investiční platformy sousedství,

partnerství E5P, Paktu starostů a primátorů a rozpočtové záruky EU za úvěry od Evropské investiční banky a dalších mezinárodních finančních institucí; očekává, že hospodářský a investiční plán pro Východní partnerství bude investovat do energetické účinnosti, obnovitelných zdrojů energie a konektivity, sledovat udržitelnost a pečlivě provádět předběžná posouzení dopadů na životní prostředí;

20. upozorňuje, že transformace energetiky musí být spravedlivá, inkluzivní a nákladově efektivní a že by měla zajistit udržitelnost, bezpečnost dodávek a cenovou dostupnost energie; konstatuje, že vysoké ceny fosilních paliv představují další pobídky pro investice do projektů úspor energie a obnovitelných zdrojů energie; poukazuje na nutnost reformovat ceny a zdanění energie a omezit státní dotace na fosilní paliva, aby nedocházelo ke znevýhodňování obnovitelných zdrojů energie oproti jiným formám energie a k vysílání nesprávných cenových signálů konečným spotřebitelům energie;
21. zdůrazňuje, že je třeba podporovat posilování práv spotřebitelů na výrobu, spotřebu, uskladnění a prodej energií, vzhledem k tomu, že to může pomoci při boji proti energetické chudobě; zdůrazňuje potenciál decentralizované výroby energie z obnovitelných zdrojů, která může zvýšit využití místních zdrojů energie, zvýšit bezpečnost místních dodávek energie a podpořit rozvoj a soudržnost společnosti;
22. připomíná, že je důležité diverzifikovat dodávky energie a snížit závislost na dovozu energie ze třetích zemí, zejména z Ruska, a zároveň zlepšit propojení energetických odvětví zemí Východního partnerství a zajistit udržitelnost životního prostředí; v této souvislosti poukazuje na potřebu rozvíjet otevřený, konkurenceschopný a integrovaný trh s energií ve východní Evropě, což by mohlo přinést více příležitostí pro obchod, investice, budování kapacit a společné projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie, inteligentních sítí a energetické účinnosti;
23. vyzývá k užší spolupráci v rámci Východního partnerství v oblasti výroby a využívání ekologického vodíku a k podpoře společných norem pro vodík; konstatuje, že dovoz neobnovitelného vodíku by měl být omezen, aby nebylo narušeno úsilí o dekarbonizaci;
24. zdůrazňuje, že je důležité prosazovat energetickou politiku založenou na důkazech, která vychází z komplexních údajů a průběžného monitorování, a vybízí k další podpoře EU s cílem posílit správní kapacitu zemí Východního partnerství v této oblasti, jakož i k podpoře výměny osvědčených postupů mezi zeměmi;
25. připomíná závazky příslušných zemí Východního partnerství na základě dohod o přidružení, Smlouvy o Energetickém společenství a dohody o komplexním a posíleném partnerství v oblasti sbližování s energetickými právními předpisy EU nebo jejich provedení ve vnitrostátním právu; vyzývá všechny státy EU a země Východního partnerství, aby v plném rozsahu provedly Smlouvu o Energetickém společenství; je názoru, že další finanční podpora by měla být podmíněna účinným prováděním a vymáháním závazků zemí Východního partnerství, provedením nezbytných reforem a přijetím ambicióznějších závazků v souvislosti se Zelenou dohodou pro Evropu, v souladu se zásadou „více za více“;
26. vyzývá Radu a členské státy, aby urychleně a výrazně zvýšily svou podporu Ukrajině a pomohly jí tak bránit se proti ruským pokusům o zničení ukrajinské kritické infrastruktury, a to i v oblasti energetiky; zdůrazňuje, že rekonstrukce a poválečná obnova Ukrajiny se musí zaměřit především na obnovu energetického systému a vytvoření příležitostí, které Ukrajině umožní stát se střediskem vývozu zelené elektřiny a vodíku do Evropy, zvýšit energetickou odolnost a podpořit transformaci na udržitelnou energetiku, a že je rovněž třeba zohlednit a předem řešit otázku udržitelného propojení se sousedními státy EU a zeměmi Východního partnerství, a to za silné podpory a solidarity ze strany EU a zemí Východního partnerství;
27. pověřuje své spolupředsedy, aby předali toto usnesení předsedkyni Evropského parlamentu, Radě, Komisi, místopředsedovi Komise / vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, komisaři pro sousedství a rozšíření, Evropské službě pro vnější činnost a vládám a parlamentům členských států EU a zemí Východního partnerství.

Usnesení o slučitelnosti programů očkování EU a zemí Východního partnerství a jejich sladění

(2023/C 229/04)

PARLAMENTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ EURONEST,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/461 ze dne 30. března 2020, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 2012/2002 za účelem poskytnutí finanční pomoci členským státům a zemím, se kterými se jedná o jejich přistoupení k Unii, jež jsou vážně postiženy závažným ohrožením veřejného zdraví ⁽¹⁾,

s ohledem na sdělení Komise ze dne 15. října 2020 nazvané Přípravenost na strategie očkování a zavádění očkovacích látek proti COVID-19 (COM(2020) 680),

s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. ledna 2021 nazvané Jednotně proti COVID-19 (COM(2021) 035),

s ohledem na sdělení Komise ze dne 16. června 2021 nazvané První poučení z pandemie COVID-19 (COM(2021) 380),

s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/701 ze dne 25. května 2020 o poskytnutí makrofinanční pomoci partnerským zemím procesu rozšíření a evropského sousedství v souvislosti s pandemií COVID-19 ⁽²⁾,

s ohledem na zprávu Komise ze dne 18. října 2021 podle čl. 16 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/953 o rámci pro vydávání, ověřování a uznávání interoperabilních certifikátů o očkování, o testu a o zotavení v souvislosti s onemocněním COVID-19 (digitální certifikát EU COVID) za účelem usnadnění volného pohybu během pandemie COVID-19 (COM(2021) 649),

s ohledem na společné prohlášení přijaté na summitu Východního partnerství dne 15. prosince 2021 ⁽³⁾,

s ohledem na sdělení Komise ze dne 1. prosince 2021 nazvané Společné řešení současných a nových výzev spojených s onemocněním COVID-19 (COM(2021) 764),

s ohledem na prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2021/1380 ze dne 19. srpna 2021, kterým se za účelem usnadnění práva na volný pohyb v rámci Unie stanoví rovnocennost certifikátů týkajících se onemocnění COVID-19 vydaných Ukrajinou a certifikátů vydaných v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/953 ⁽⁴⁾,

s ohledem na prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2021/1894 ze dne 28. října 2021, kterým se za účelem usnadnění práva na volný pohyb v rámci Unie stanoví rovnocennost certifikátů týkajících se onemocnění COVID-19 vydaných Arménskou republikou a certifikátů vydaných v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/953 ⁽⁵⁾,

s ohledem na prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2021/1994 ze dne 15. listopadu 2021, kterým se za účelem usnadnění práva na volný pohyb v rámci Unie stanoví rovnocennost certifikátů týkajících se onemocnění COVID-19 vydaných Moldavskou republikou a certifikátů vydaných v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/953 ⁽⁶⁾,

s ohledem na prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2021/1995 ze dne 15. listopadu 2021, kterým se za účelem usnadnění práva na volný pohyb v rámci Unie stanoví rovnocennost certifikátů týkajících se onemocnění COVID-19 vydaných Gruzii a certifikátů vydaných v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/953 ⁽⁷⁾,

s ohledem na doporučení Rady ze dne 7. prosince 2018 o posílení spolupráce v boji proti nemocem, jimž lze předcházet očkováním ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 99, 31.3.2020, s. 9.

⁽²⁾ Úř. věst. L 165, 27.5.2020, s. 31.

⁽³⁾ [https://www.consilium.europa.eu/media/53527/20211215-Eastern Partnership-joint-declaration-en.pdf](https://www.consilium.europa.eu/media/53527/20211215-Eastern%20Partnership-joint-declaration-en.pdf).

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 297, 20.8.2021, s. 35.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 384, 29.10.2021, s. 109.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 405, 16.11.2021, s. 23.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 405, 16.11.2021, s. 26.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 466, 28.12.2018, s. 1.

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 21. října 2021 o transparentnosti EU při vývoji, nákupu a distribuci očkovacích látek proti onemocnění COVID-19 ⁽⁹⁾,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. dubna 2020 o koordinovaných opatřeních EU v boji proti pandemii COVID-19 a jejím následkům ⁽¹⁰⁾,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. listopadu 2020 o zahraničně politických důsledcích rozšíření onemocnění COVID-1 ⁽¹¹⁾,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. dubna 2018 o vážavosti vůči očkování a poklesu proočkovanosti v Evropě ⁽¹²⁾,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2021 o provádění dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou ⁽¹³⁾,

- A. vzhledem k tomu, že svět je stále více propojen a přenosné nemoci se nezastaví na hranicích, čehož byla důraznou připomínkou pandemie způsobená virem SARS-CoV-2 (COVID-19);
- B. vzhledem k tomu, že veřejné zdraví je cenným společným veřejným statkem, který si zasluhuje zvláštní pozornost ze strany odpovědných činitelů v souladu s očekáváním občanů v celé EU i v regionu Východního partnerství;
- C. vzhledem k tomu, že v EU zůstává veřejné zdraví v působnosti jednotlivých členských států, přičemž EU plní ve zdravotní politice doplňkovou úlohu, ačkoli se postupně prohlubuje koordinace mezi členskými státy za účelem dosažení společných přínosů;
- D. vzhledem k tomu, že nezákonná ruská útočná válka proti Ukrajině vyvolala masové migrační toky ukrajinských válečných uprchlíků do EU, Moldavska a dalších zemí, což způsobuje vážnou zátěž a tlak na zdravotní systémy hostitelských zemí; vzhledem k tomu, že válka měla a stále má nepříznivý dopad na ukrajinský systém zdravotní péče;
- E. vzhledem k tomu, že rozpočty na veřejné zdravotnictví jsou stále více zatěžovány v důsledku ekonomických dopadů neoprávněné a nezákonné vojenské agrese Ruska proti Ukrajině, což se týká jak EU, tak zemí Východního partnerství;
- F. vzhledem k tomu, že díky stále ambicióznější spolupráci mezi EU a jejími východními sousedy, rychle se rozvíjejícím hospodářským a politickým vztahům a intenzivnějším mezilidským kontaktům představuje veřejné zdraví, zejména jeho přeshraniční aspekty, oblast politiky, v níž může Východní partnerství sloužit jako vhodný rámec pro zvýšení odolnosti vůči zdravotním krizím a příspěvek k blahobytu všech občanů na základě společného programu a kultury zdravotní bezpečnosti; vzhledem k tomu, že toto vše přináší oboustranně prospěšné výsledky a že je třeba zohlednit získané poznatky při zvládání pandemie COVID-19 a zavádění očkovacích látek proti COVID-19;
- G. vzhledem k tomu, že neexistence synchronizovaných očkovacích kalendářů mezi partnery Východního partnerství, stejně jako rozdílná proočkovanost v rámci různých programů, zakládá potřebu a zároveň příležitost k posilování soudržnosti, koordinace a solidarity s cílem dosáhnout společných přínosů jak pro EU, tak pro její partnery z Východního partnerství; vzhledem k tomu, že by to v konečném důsledku znamenalo záchranu životů a přispělo k blahobytu občanů, včetně nejohroženějších a nejzranitelnějších skupin;
- H. vzhledem k tomu, že politika v oblasti veřejného zdraví by se měla zaměřovat na kontextově specifická a místně přizpůsobená řešení, která vykazují prokazatelnou kompatibilitu mezi členskými státy a zeměmi Východního partnerství v rámci regionálního programu zdravotní bezpečnosti, a to v zájmu podpory účinné spolupráce a součinnosti mezi všemi zúčastněnými stranami, což je předpokladem dosažení cílených výsledků zajišťujících potřebnou míru sladění s místními podmínkami, aniž by záměrem byla jednotná nebo univerzální řešení;

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 184, 5.5.2022, s. 99.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 316, 6.8.2021, s. 2.

⁽¹¹⁾ Úř. věst. C 425, 20.10.2021, s. 63.

⁽¹²⁾ Úř. věst. C 390, 18.11.2019, s. 141.

⁽¹³⁾ Úř. věst. C 465, 17.11.2021, s. 87.

- I. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 postavila zdravotnické systémy v mnoha zemích, včetně zemí s vysokými příjmy, před náročné úkoly a vystavila je ohrožení; vzhledem k tomu, že se v důsledku jedná o varovný signál ke zlepšení připravenosti na prevenci nebo účinné řešení příští krize přenosných nemocí; vzhledem k tomu, že tato situace rovněž vyžaduje obnovení důrazu na posílení a větší odolnost systémů veřejného zdravotnictví v členských státech i v zemích Východního partnerství, aby byly schopny čelit budoucím epidemiím a jejich dlouhodobému dopadu na zdravotní péči;
- J. vzhledem k tomu, že uznání nutnosti a politická vůle k posílení koordinace programů očkování, včetně řešení vážavých postojů k očkování, pocházejí ještě z doby před pandemií COVID-19, jak o tom vypovídá doporučení Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele ze dne 7. prosince 2018, které obsahuje pokyny k řešení vážavých postojů k očkování, k zvýšení míry proočkovanosti, k podpoře koordinace zadávání zakázek na očkovací látky a k podpoře výzkumu a inovací; vzhledem k tomu, že toto doporučení rovněž vyzvalo členské státy, aby vypracovaly a prováděly vnitrostátní očkovací plány, a stanovilo vytvoření evropského systému sdílení informací o očkování;
- K. vzhledem k tomu, že Komise rovněž zahájila program společné akce EU v oblasti očkování, který se zaměřuje na sdílení osvědčených postupů v oblasti vnitrostátních politik očkování a na stanovení technických požadavků týkajících se elektronických informačních systémů v oblasti imunizace, prognózy očkovacích látek, stanovení priorit výzkumu a vývoje očkovacích látek a výzkumu zaměřeného na řešení vážavých postojů k očkování; vzhledem k tomu, že program zahrnoval i země mimo EU (např. Bosnu a Hercegovinu), ale žádnou ze zemí regionu Východního partnerství; vzhledem k tomu, že podpora tohoto druhu spolupráce a její rozšíření na region Východního partnerství by přineslo společné výhody;
- L. vzhledem k usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. dubna 2018 o vážavosti vůči očkování a poklesu proočkovanosti v Evropě; vyzývá Komisi, aby usnadnila harmonizovanější harmonogram očkování v celé EU; vzhledem k tomu, že toto usnesení vyzývá členské státy, aby zajistily dostatečné proočkování zdravotnických pracovníků, přijaly účinná opatření proti šíření nesprávných informací a zavedly opatření pro zlepšení přístupu k léčivým přípravkům;
- M. vzhledem k tomu, že dohody o přidružení s Gruzíí, Moldavskem a Ukrajinou a dohoda o komplexním a posíleném partnerství mezi EU a Arménií obsahují kapitolu věnovanou zdraví a stanoví spolupráci v široké škále oblastí s cílem zlepšit úroveň bezpečnosti veřejného zdraví a ochrany lidského zdraví;
- N. vzhledem k tomu, že udělení statusu kandidátské země Moldavsku a Ukrajině, jakož i uznání Gruzie za způsobilou pro získání statusu kandidátské země EU, jakmile budou splněny podmínky, rovněž znamená společnou ambici posílit synchronizaci a sladění s politikami EU;
- O. vzhledem k tomu, že ve všech nedávných klíčových politických dokumentech EU je posílení odolnosti označeno za jeden z klíčových cílů a v rámci tvorby politik existuje skutečný trend směřující k prohlubování spolupráce v oblasti veřejného zdraví, jak o tom vypovídá společné prohlášení ze summitu Východního partnerství ze dne 15. prosince 2021, v němž se partneři zavázali usilovat o odolnost v oblasti zdraví prostřednictvím zlepšení systémů zdravotní péče s cílem zlepšit dostupnost zdravotní péče, její transparentnost a přístup k ní;
- P. vzhledem k tomu, že se posílila spolupráce v oblasti digitálních očkovacích průkazů, včetně spolupráce na základě vzájemných dohod se zeměmi Východního partnerství;
- Q. vzhledem k tomu, že EU a Světová zdravotnická organizace (WHO) v Evropě zahájily iniciativu Solidarita pro zdraví a EU začala podporovat rozdělování očkovacích látek proti COVID-19 v zemích Východního partnerství, zejména s ohledem na vybavení, odbornou přípravu a komunikaci; vzhledem k tomu, že některé aspekty tohoto programu se týkají také Běloruska;
- R. vzhledem k tomu, že jednou ze specifických výzev v regionu Východního partnerství je, že řešení otázky veřejného zdraví na dočasně okupovaných územích může vyžadovat přístup mezinárodních organizací a spolupráci s faktickými orgány;
- S. vzhledem k tomu, že společným rysem většiny zemí EU a Východního partnerství je, že přijímají očkování proti záškrtu, dětské obrně, tetanu, černému kašli, žlutence typu B a hemofilové infekci typu B v prvních šesti měsících života a proti spalničkám, příušnicím a zarděnkám po jednom roce života a v případě potřeby i přeočkování;

- T. vzhledem k tomu, že vnitrostátní očkovací strategie jsou přizpůsobeny potřebám vyplývajícím ze situace a jsou cílené v závislosti na povaze a zátěži dané nemoci v dané zemi; vzhledem k tomu, že očkování proti tuberkulóze (TBC) je zařazeno do vnitrostátních očkovacích kalendářů pro děti ve většině zemí s vysokým výskytem TBC (tj. 40 případů na 100 000 obyvatel);
- U. vzhledem k tomu, že EU zmocnila Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC), aby od roku 2004 podporovalo prevenci a kontrolu přenosných nemocí a napomáhalo výměně osvědčených postupů a zkušeností týkajících se programů očkování; vzhledem k tomu, že středisko ECDC kromě toho koordinuje sběr, ověřování, analýzu a šíření údajů na úrovni EU, včetně údajů o očkovacích strategiích;
- V. vzhledem k tomu, že jedním z klíčových cílů partnerství mezi Komisí a Regionální kanceláří WHO pro Evropu je podpora spolupráce v oblasti zdraví se zeměmi, které nejsou členskými státy EU, včetně zemí Východního partnerství, zejména s cílem zlepšit zdravotní bezpečnost na regionální a subregionální úrovni, řešit nerovnosti v oblasti zdraví, posílit odolnost systémů zdravotní péče a posílit spolupráci mezi pobočkami WHO v jednotlivých zemích a delegacemi EU a zároveň posílit partnerství mezi střediskem ECDC a Regionální kanceláří WHO pro Evropu, aby se zajistily soudržné strategické přístupy v celém regionu;
- W. vzhledem k tomu, že v září 2021 Komise zahájila činnost Úřadu pro připravenost a reakci na mimořádné situace v oblasti zdraví (HERA)⁽¹⁴⁾, jehož úkolem je anticipovat hrozby a potenciální zdravotní krize prostřednictvím shromažďování zpravodajských informací a budování nezbytných kapacit pro reakci;
- X. vzhledem k tomu, že podle WHO celosvětová proočkovanost v posledních letech stagnuje a poklesla z 86 % v roce 2019 na 81 % v roce 2021; vzhledem k tomu, že podle WHO je to způsobeno také pandemií COVID-19 a souvisejícími výpadky v posledních dvou letech, které přetížily systémy zdravotní péče a vedly k tomu, že v roce 2021 nebylo očkováno 25 milionů dětí, což je o 6 milionů více než v roce 2019 a nejvyšší počet od roku 2009⁽¹⁵⁾;
- Y. vzhledem k tomu, že jeden z klíčových poznatků vyplývajících z pandemie COVID-19 se týká nedostatečné synchronizace a zajištění inteligentního rozřazení dodávek očkovacích látek a jejich podávání; vzhledem k tomu, že společné zadávání veřejných zakázek v EU však vedlo k poměrně vysokému stupni synchronizace, jakož i k důvěře v očkování a jeho přijetí v rámci EU, i když s výraznými rozdíly mezi jednotlivými členskými státy;
- Z. vzhledem k tomu, že ruská válka proti Ukrajině má významný dopad na bezpečnost přepravy očkovacích látek a útoky na ukrajinskou energetickou infrastrukturu mají kritický dopad na schopnost Ukrajiny udržovat chladicí řetězec;
- AA. vzhledem k tomu, že je třeba přihlížet k výraznému nedostatku zdravotníků na Ukrajině v důsledku mobilizace zdravotnického personálu pro potřeby armády v době války;
- AB. vzhledem k tomu, že ukrajinský systém veřejného zdravotnictví se ukázal jako odolný a schopný odolávat válečným podmínkám a přiměřeně na ně reagovat a nadále zajišťuje přístup k očkování;

Posílení spolupráce a jejího dopadu v rámci Východního partnerství pro lepší výsledky v oblasti veřejného zdraví, zejména pokud jde o imunizaci a přeshraniční aspekty přenosných nemocí

1. konstatuje, že s rostoucím přeshraničním pohybem za účelem zaměstnání, obchodu, studia a cestovního ruchu v EU mají výhody očkování pro veřejné zdraví také hmatatelné ekonomické přínosy; upozorňuje, že to platí přímo pro EU, jakož i pro země Východního partnerství;
2. je si vědomo potenciálu využití rámce Východního partnerství k posílení společné sociální agendy zaměřené na zvýšení proočkovanosti, řešení nerovností v přístupu k očkování a podporu veřejných služeb prevence;
3. upozorňuje na současnou různorodost právních rámců pro imunizaci, a to i mezi členskými státy; konstatuje, že některé země uplatňují u některých nemocí pravidla povinného očkování a u jiných pouze doporučení; poznamenává, že i tyto přístupy se mohou časem změnit, v neposlední řadě díky doporučení WHO, připravenosti institucí či přijetí ze strany společnosti;

⁽¹⁴⁾ https://ec.europa.eu/health/system/files/2021-09/hera_2021_comm_en_0.pdf.

⁽¹⁵⁾ https://www.who.int/health-topics/vaccines-and-immunization#tab=tab_1.
<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/immunization-coverage>.

4. konstatuje, že v několika zemích EU zůstává proočkovanost proti některým nemocem velmi vysoká, přestože očkování dětí není povinné (98 % ve Švédsku);
5. bere na vědomí potenciální společné přínosy účasti Východního partnerství na činnosti a jeho přidružení k činnostem Evropské agentury pro léčivé přípravky, střediska ECDC a úřadu HERA, jejichž cílem je zabránit šíření infekčních nemocí v obou regionech;
6. uznává, že iniciativa EU v oblasti zdravotní bezpečnosti poskytla středisku ECDC vnější rozměr s potenciálem vytvořit důležité spojení pro dosažení větší koordinace a sladění se zeměmi mimo EU, včetně regionu Východního partnerství;
7. zdůrazňuje, že ve spojení se zásadou navrhování místních řešení místních problémů, která je zakotvena v Evropském programu imunizace 2030, by partnerství mezi EU a Regionální kanceláří WHO pro Evropu mohlo být také prostředkem k dosažení větší kompatibility a synergií v programech imunizace a očkování v celé Evropě;
8. vyzývá ke zintenzivnění koordinovaného úsilí o vypracování komplexní strategie na podporu stálé poptávky po očkovacích a preventivních kampaních v EU a Východním partnerství proti nemocem, kterým lze předcházet očkováním;
9. doporučuje navázat strukturovanější spolupráci v oblasti veřejného zdraví na institucionální úrovni, například zřízením pravidelného fóra pro ministry zdravotnictví a zdravotnické orgány EU a zemí Východního partnerství, například ve formě každoročních setkání nebo pozvání na zasedání Rady ministrů zdravotnictví Evropské unie v delším časovém období;
10. vyzývá k pokračujícímu úsilí o podporu spolupráce a sladění strategií v případě mezinárodních přeshraničních zdravotních hrozeb, především pandemií, což by v budoucnu vedlo k vyšší úrovni omezení šíření a posílení imunity;
11. vyzývá k zavedení nebo rozšíření současných a budoucích programů společného zadávání veřejných zakázek a/nebo postupů sdílení očkovacích látek mezi EU a zeměmi Východního partnerství, zejména pokud jde o běžné očkovací látky, což umožní zvýšit výrobu, dodávky a nákup očkovacích látek a souvisejícího zdravotnického materiálu;
12. doporučuje zvážit vytvoření mnohostranného podpůrného mechanismu pro diverzifikaci výrobních kapacit očkovacích látek v dlouhodobém horizontu;
13. je přesvědčeno, že je třeba podporovat účinný a harmonizovaný sběr a výměnu údajů o přenosu infekčních onemocnění prostřednictvím integrovaných informačních systémů v oblasti imunizace o dostupnosti očkování a proočkovanosti (jak u dětí, tak zejména u dospělé populace), jakož i dohled nad nemocemi úpravou příslušných institucí za účelem jejich uvedení do souladu s mezinárodními normami;
14. vyzývá EU, aby podporovala a financovala společné programy na propagaci a podporu vědeckého výzkumu v oblasti očkování v zemích Východního partnerství;
15. doporučuje financovat cílené akce týkající se strategické komunikace v oblasti prevence nemocí a vzdělávání lékařů v rámci Východního partnerství, například podporou partnerských programů mezi národními centry prevence a rozšířením programu Erasmus+ na cílené výměny lékařů z Východního partnerství a EU;
16. vyzývá EU a země Východního partnerství, aby usilovaly o vytvoření životaschopného systému vzájemného uznávání očkovacích průkazů (nikoli pouze COVID-19, ale rovněž založeného na úspěšném příkladu digitálních certifikátů) mezi zeměmi Východního partnerství a EU, například digitalizací mezinárodní *Carte Jaune* neboli žluté karty Světové zdravotnické organizace;

Poučení z pandemie COVID-19, hrozby a výzvy týkající se šíření některých nemocí v zemích Východního partnerství a identifikace problémů vyplývajících z neexistence synchronizovaného očkovacího kalendáře (nebo koordinovaného na úrovni WHO)

17. uznává, že úloha EU při řešení pandemie COVID-19, a to jak prostřednictvím jejího rozhodujícího příspěvku k systému nástroje COVAX, tak prostřednictvím mechanismu EU pro sdílení očkovacích látek, se ukázala jako užitečná; vyjadřuje však politování nad mírným prodloužením v oblasti dostupnosti očkovacích látek pro přímé sousedy EU, což podpořilo dojem nacionalistických tendencí při distribuci očkovacích látek a opožděné akce ze strany EU; upozorňuje také na to, že toho využili jiní aktéři na podporu argumentace oslabující společné úsilí EU, například Čína a Rusko;

18. vítá rozhodné kroky ze strany EU a jejích členských států coby „týmu Evropa“, pokud jde o zmírňování socioekonomického dopadu pandemie COVID-19 prostřednictvím darování očkovacích látek a finanční podpory;
19. zdůrazňuje, že je třeba se zabývat také vztahem mezi postojem k očkovacím látkám proti COVID-19 a ostatním očkovacím látkám, protože nedostatečná reakce na postoje k očkovacím látkám proti COVID-19 může také podpořit váhavý postoj k očkování obecně, což může vést ke snížení zájmu o ostatní očkovací látky;
20. vyzývá Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ), aby prostřednictvím zvláštního týmu East StratCom a delegací EU pomáhala orgánům zemí Východního partnerství v boji proti nesprávným informacím o očkovacích látkách proti COVID-19 a podporovala sociální dialog za účelem dosažení proočkovanosti minimálně 70 % populace;
21. doporučuje řešit problém váhavých postojů k očkování vytvořením ucelené strategie pro řešení tohoto problému, která by rovněž vycházela ze zkušeností a specifických potřeb regionu Východního partnerství, s důrazem na zdravotnické pracovníky, informace poskytované sociálními službami mladým rodičům a obecné školní osnovy týkající se zdraví;
22. zdůrazňuje, že vyšší informovanost, institucionální připravenost a zkušenosti získané z pandemie COVID-19 mohou být také příležitostí k řešení dalších onemocnění, která lze zvládnout pomocí očkování, jako je očkování proti lidskému papilomaviru v rámci prevence rakoviny děložního čípku;
23. naléhavě vyzývá orgány zemí Východního partnerství, aby se chopily příležitosti a využily prostředky EU na podporu oživení po pandemii COVID-19 na modernizaci nemocnic a zlepšení kvality a dostupnosti zdravotnických služeb, zejména v regionech a přeshraničních oblastech;
24. se znepokojením konstatuje, že v evropském regionu WHO došlo v období let 2020–2021 k mírnému poklesu pokrytí rutinním očkováním, přičemž v některých zemích Východního partnerství byly zjištěny značné nedostatky;
25. zdůrazňuje, že je třeba zaměřit se na zvyšování proočkovanosti dětí se zvláštním důrazem na zranitelné skupiny, aby se v souvislosti s pandemií COVID-19 snížilo riziko vícečetných epidemií, zejména v zemích s nejslabšími zdravotnickými systémy;
26. vyzývá k provedení pilotního projektu, který by rozšířil evropskou záruku pro děti na země Východního partnerství s cílem zajistit dětem právo na bezplatnou a kvalitní zdravotní péči prostřednictvím snadného a bezplatného přístupu k očkování v raném dětství;
27. vyzývá Komisi, ESVČ a členské státy, aby podpořily orgány zemí Východního partnerství při financování a provádění „bezpečných škol“, včetně poskytování hygienických potřeb a sdílení informací o mytí rukou a dalších hygienických opatřeních, a to na základě zkušeností získaných z pandemie COVID-19;
28. vyzývá Komisi, ESVČ a členské státy, aby podpořily orgány zemí Východního partnerství při vypracovávání a zajišťování plánování pro nepředvídané události a plánů reakce na krizi, aby se snížilo riziko budoucího přenosu pandemie ve školách a aby se minimalizoval dopad uzavření škol na děti a jejich rodiny, zejména na nejchudší a nejvíce marginalizované děti, jakož i na děti s těžkým zdravotním postižením; v této souvislosti upozorňuje na nutnost přednostně se zaměřit na děti v oblastech postižených konfliktem;
29. doporučuje zřídit zvláštní mechanismus spolupráce s příslušnými zúčastněnými stranami (např. Mezinárodním výborem Červeného kříže, WHO) s cílem řešit otázku základních zdravotnických služeb a imunizace v regionech Východního partnerství, které jsou považovány za dočasně okupovaná území, nad nimiž legitimní orgány nemají žádnou – nebo mají jen omezenou – kontrolu, přičemž faktickým orgánům chybí dostatečná odpovědnost a zdroje, a kde je vysoká koncentrace zranitelných skupin;
30. domnívá se, že EU a její členské státy by v návaznosti na pomoc, kterou už Ukrajině poskytly od února 2022, měly poskytnout více očkovacích látek a další vhodnou lékařskou péči proti infekčním onemocněním;
31. poukazuje na zvýšenou potřebu dodávek očkovacích látek a dalšího lékařského vybavení do Moldavska a do členských států, které přijaly největší počet ukrajinských uprchlíků;
32. zdůrazňuje význam rozvoje elektronického systému zdravotní péče, včetně elektronických zdravotních záznamů o očkování, zejména v případě uprchlíků, kteří museli rychle opustit domov a nemají žádné písemné dokumenty;

Využívání společných přínosů plynoucích ze synchronizovaných očkovacích kalendářů

33. zdůrazňuje, že je důležité prozkoumat společné přínosy koordinované činnosti s cílem dosáhnout vyváženého provádění očkovacích kalendářů v EU a zemích Východního partnerství, které jsou přizpůsobeny místním podmínkám a synchronizovány na mezinárodní úrovni, a to na základě spolehlivých důkazů a odborných znalostí zúčastněných stran, jako je WHO;
 34. zdůrazňuje význam vhodných doprovodných opatření v oblasti veřejného zdraví a zapojení dalších zúčastněných stran, lékařů a občanské společnosti, zejména pokud jde o komunikaci, oslovení vzdálených a zranitelných skupin a řešení vážavého postoje k očkování; doporučuje programy a financování přizpůsobené potřebám zemí Východního partnerství;
 35. sdílí názor, že postupné určování rozsahu a utváření podoby národních očkovacích kalendářů a zapojení Regionální kanceláře WHO pro Evropu do činností zemí EU a Východního partnerství na základě konzultací založených na důkazech o provádění přizpůsobeném místním podmínkám oproti mezinárodně synchronizovaným očkovacím kalendářům nepochybně zvýší přínos pro veřejné zdraví a dále posílí potřebnou důvěru veřejnosti v instituce;
 36. je přesvědčeno, že vyšší míra synchronizace a spolehlivé, společně přijímané metodiky a institucionální kapacity pro správu údajů mohou rovněž umožnit vzájemné uznávání certifikátů o očkování, čímž se sníží potřeba omezení a překážek pro cestování;
 37. vyzývá EU, její členské státy a země Východního partnerství, aby spolupracovaly také v otázce očkování zvířat v zájmovém chovu, zejména proto, že některé nemoci zvířat mohou být snadno přenosné na člověka, a aby spolupracovaly a sdílely osvědčené postupy členských států EU v oblasti identifikace a registrace zvířat v zájmovém chovu;
 38. pověřuje své spolupředsedy, aby předali toto usnesení předsedkyni Evropského parlamentu, Radě, Komisi, místopředsedovi Komise / vysokému představiteli EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, komisaři pro sousedství a rozšíření, Evropské službě pro vnější činnost a vládám a parlamentům členských států EU a zemí Východního partnerství.
-

Usnesení o strategickém významu zahájení jednání s Ukrajinou a Moldavskem o přistoupení k EU

(2023/C 229/05)

PARLAMENTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ EURONEST,

1. co nejdůrazněji odsuzuje nevyprovokovanou a neospravedlnitelnou útočnou válku Ruska proti Ukrajině, nezákonnou anexi ukrajinských regionů a podíl Ruska na vojenských akcích i kybernetické válce v regionu Východního partnerství;
2. uznává, že ruská útočná válka proti Ukrajině nastolila novou geopolitickou situaci a vytváří stále složitější bezpečnostní prostředí, které ovlivňuje stabilitu a správu zemí Východního partnerství;
3. poukazuje na to, že ruská útočná válka zásadně změnila geopolitickou situaci v Evropě;
4. vítá rozhodnutí Evropské rady ze dne 23. června 2022 udělit Ukrajině a Moldavské republice status kandidátských zemí EU a uznat perspektivu rozšíření pro Gruzii;
5. zdůrazňuje, že přistoupení k EU musí proběhnout v souladu s článkem 49 Smlouvy o Evropské unii, na základě dodržování příslušných postupů a za podmínky splnění stanovených kritérií, zejména tzv. kodaňských kritérií pro členství v EU; zdůrazňuje, že přistoupení je i nadále procesem založeným na zásluhách, který vyžaduje, aby Gruzie, Moldavsko a Ukrajina přijaly a provedly příslušné reformy, zejména v oblasti demokracie, právního státu, lidských práv, základních svobod, tržního hospodářství a provádění *acquis* EU;
6. podporuje výzvu Evropského parlamentu k inovativní, doplňkové a pružné interakci mezi probíhajícími činnostmi v rámci provádění dohod o přidružení, které už vstoupily v platnost, a procesem přístupových jednání, což by umožnilo postupnou integraci Ukrajiny a Moldavska do jednotného trhu EU i do příslušných odvětvových programů, včetně přístupu k fondům EU v příslušných oblastech, a umožnilo tak občanům Ukrajiny a Moldavska využívat výhod přistoupení už v průběhu celého procesu, nikoli až po jeho dokončení;
7. vyzývá Ukrajinu, Moldavsko, Komisi a Radu, aby usilovaly o zahájení přístupových jednání v tomto roce;
8. stejně jako Evropský parlament je přesvědčeno, že členství Ukrajiny a Moldavska v EU představuje geostrategickou investici do sjednocené a silné Evropy a že je projevem schopnosti ujmout se vedení, odhodlání a vize;
9. považuje doporučení Evropského parlamentu ze dne 23. listopadu 2022 týkající se nové strategie EU v oblasti rozšíření⁽¹⁾ „stanovit jasné lhůty pro uzavření jednání s přístupujícími zeměmi, a to s nejzazším termínem na konci stávajícího desetiletí“ za strategicky mimořádně důležité.

⁽¹⁾ Přijaté texty, P9_TA(2022)0406.

Usnesení o aktu agrese Ruské federace proti Ukrajině

(2023/C 229/06)

PARLAMENTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ EURONEST,

s ohledem na ustavující listinu Parlamentního shromáždění Euronest ze dne 3. května 2011 a společné prohlášení přijaté na summitu Východního partnerství dne 15. prosince 2021,

s ohledem na společný pracovní dokument útvarů Komise a Evropské služby pro vnější činnost ze dne 2. července 2021 nazvaný Oživení, odolnost a reformy: priority Východního partnerství po roce 2020;

s ohledem na článek 3 a čl. 17 odst. 3 jednacího řádu Parlamentního shromáždění Euronest (SWD(2021)0186),

s ohledem na rezoluci OSN 68/262 ze dne 27. března 2014 nazvanou Územní celistvost Ukrajiny, rezoluci OSN ES-11/1 ze dne 2. března 2022 nazvanou Agrese proti Ukrajině, rezoluci OSN ES-11/2 ze dne 24. března 2022 nazvanou Humanitární důsledky agrese proti Ukrajině, rezoluci OSN ES-11/4 ze dne 12. října 2022 nazvanou Územní celistvost Ukrajiny: obrana zásad Charty Organizace spojených národů a rezoluci OSN ES-11/5 ze dne 14. listopadu 2022 nazvanou Podpora nápravy a odškodnění za agrese proti Ukrajině;

s ohledem na prohlášení vysokého představitele jménem Evropské unie o invazi ozbrojených sil Ruské federace na Ukrajinu ze dne 24. února 2022,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. ledna 2023 o zřízení tribunálu pro zločin agrese vůči Ukrajině ⁽¹⁾ a na další usnesení Evropského parlamentu přijatá od 24. února 2022, která odsuzují ruskou totální vojenskou invazi na Ukrajinu,

s ohledem na usnesení Nejvyšší rady Ukrajiny č. 2787-IX ze dne 1. prosince 2022, v němž se uvádí, že členství Ruské federace v OSN je nelegitimní, neboť byla přijata do OSN v rozporu s článkem 4 Charty OSN, a protiprávně si tudíž přisvojila právo veta na její porušování,

- A. vzhledem k tomu, že Ruská federace vede od 24. února 2022 nezákonnou, nevyprovokovanou, neoprávněnou a skutečnou útočnou válku proti Ukrajině;
- B. vzhledem k tomu, že absence odpovídající a okamžité reakce na ruskou invazi na Ukrajinu, anexi Krymu a okupaci částí Doněcké a Luhanské oblasti vytvořila předpoklady pro další agrese;
- C. vzhledem k tomu, že tato útočná válka představuje zjevné a hrubé porušení Charty OSN, závěrečného aktu prvního summitu hlav států a předsedů vlád Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě a základních zásad mezinárodního práva;
- D. vzhledem k tomu, že už byly zavražděny tisíce civilistů, včetně stovek dětí, a mnoho dalších osob je mučeno, šikanováno, sexuálně napadáno, unášeno nebo násilně vysídlováno;
- E. vzhledem k tomu, že toto nelidské chování ruských sil a jejich zástupných sil je v naprostém rozporu s mezinárodním humanitárním právem;
- F. vzhledem k tomu, že ruské síly provádějí úmyslně plošné útoky na obytné oblasti a civilní infrastrukturu, které mají pro civilní obyvatelstvo ničující následky;
- G. vzhledem k tomu, že nezákonný pokus Ruska o anexi území Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti Ukrajiny a Autonomní republiky Krym je hrubým porušením cílů a zásad Charty OSN a norem a zásad zakotvených v dalších aktech mezinárodního práva;
- H. vzhledem k tomu, že přístup Ruska k ospravedlnění invaze podkopává všechny mezinárodní bezpečnostní dohody a vytváří globální bezpečnostní výzvy a vytváří předpoklady pro další agrese;

⁽¹⁾ Přijaté texty, P9_TA(2023)0015.

- I. vzhledem k tomu, že ruská koncepce hybridní války spočívá ve vytváření konfliktních a nestabilních oblastí, které narušují územní celistvost a bezpečnost zemí, nad nimiž chce Kreml převzít kontrolu;
 - J. vzhledem k tomu, že ruská útočná válka proti Ukrajině představuje nejvážnější bezpečnostní hrozbu pro Východní partnerství, EU a její členské státy a partnerské země na východě, jakož i pro mezinárodní řád založený na pravidlech;
 - K. vzhledem k tomu, že Rusko používá energie a potraviny jako zbraně, zablokovalo ukrajinské přístavy, přerušilo globální potravinové řetězce, narušilo potravinovou bezpečnost a zapříčinilo potravinové krize a hladovění v asijských a afrických regionech;
1. co nejdůrazněji odsuzuje nevyprovokovanou a neospravedlnitelnou útočnou válku Ruska proti Ukrajině, nezákonnou okupaci ukrajinských regionů a podíl Ruska na ozbrojené i kybernetické válce v regionu Východního partnerství;
 2. vítá bezprecedentní sankce uvalené Evropskou unií a jednotlivými státy vůči Rusku a vyjadřuje očekávání, že budou rozšířeny sankce na obchod s energiemi v plném rozsahu, že budou zcela zakázány dodávky součástí pro výrobu zbraní nebo pro jiné vojenské účely a zboží dvojího užití do Ruska, že budou uvaleny sankce na společnosti působící ve finančním sektoru nebo provozující virtuální aktiva, která Kremlu pomáhají obcházet účinné sankce;
 3. odsuzuje zapojení Lukašenkova režimu v Bělorusku do nezákonné, nevyprovokované a neospravedlnitelné ruské útočné války proti Ukrajině a vyzývá k dalším sankcím proti Bělorusku;
 4. označuje korupci, praní peněz a nezákonné financování za mechanismy, které napomáhají skupinám napojeným na ruskou vládu a podporujícím válečnou agresi proti Ukrajině, a vyzývá k většímu úsilí v boji proti nim;
 5. poukazuje na svou jednoznačnou podporu nezávislosti, svrchovanosti a územní celistvosti zemí Východního partnerství v rámci jejich mezinárodně uznaných hranic a svůj neochvějný závazek a odhodlání tyto zásady bránit;
 6. odsuzuje skutečnost, že Ruská federace uspořádala nezákonná „referenda“ v regionech uvnitř mezinárodně uznaných hranic Ukrajiny a pokusila se v návaznosti na tato „referenda“ nezákonně anektovat Doněckou, Chersonskou, Luhanskou a Záporožskou oblast Ukrajiny; považuje tato „referenda“ z hlediska mezinárodního společenství za neplatná;
 7. znovu potvrzuje, že nabytí území v důsledku hrozby silou nebo použití síly nelze nikdy uznat za legální;
 8. odsuzuje rozsáhlé a závažné porušování lidských práv a válečné zločiny páchané ruskými ozbrojenými silami a jejich zástupnými silami, a to i v Ruskem okupovaných oblastech Ukrajiny;
 9. vyjadřuje politování nad hrozivými důsledky nepřátelských akcí Ruské federace proti Ukrajině v oblasti lidských práv a humanitární pomoci a vyjadřuje vážné znepokojení nad vysokým počtem civilních obětí, včetně žen a dětí, nad počtem vnitřně vysídlených osob a uprchlíků, kteří potřebují humanitární pomoc, a nad porušováním a zneužíváním práv dětí;
 10. vyjadřuje vážné znepokojení nad dopadem ruské agrese na potravinovou, energetickou, environmentální a jadernou bezpečnost v celosvětovém měřítku;
 11. požaduje okamžité zastavení útoků Ruské federace raketami a bezpilotními letouny na kritickou infrastrukturu Ukrajiny a veškerých úmyslných útoků na civilní cíle, včetně obytných domů, škol a nemocnic;
 12. s velkým znepokojením konstatuje, že ruské rakety vypálené na ukrajinskou civilní infrastrukturu občas zasahují do vzdušného prostoru jiných svrchovaných států, včetně členů NATO; v této souvislosti vyzývá mezinárodní společenství, aby na tyto zjevné provokace rychle a odpovídajícím způsobem reagovalo; upozorňuje, že pokud mezinárodní společenství nebude reagovat na narušení vzdušného prostoru svrchovaných států, bude se Rusko dopouštět dalších provokací;
 13. žádá okamžité a bezpodmínečné stažení všech ruských vojsk z území Ukrajiny v rámci jejich mezinárodně uznaných hranic, ukončení blokády všech ukrajinských přístavů a obnovení bezpečné a svobodné plavby v Černém a Azovském moři;

14. trvá na tom, že osoby odpovědné za zločiny agrese, válečné zločiny a zločiny proti lidskosti musí být pohnány k odpovědnosti;
 15. zdůrazňuje, že je naléhavě nutné, aby EU a její členské státy v úzké spolupráci s Ukrajinou a mezinárodním společenstvím, nejlépe prostřednictvím OSN, usilovaly o vytvoření zvláštního mezinárodního tribunálu, který by stíhal zločin agrese vůči Ukrajině páchaný politickým a vojenským vedením Ruské federace a jejích spojenců a aby v této záležitosti našly právně podložený dohodnutý postup; je přesvědčeno, že zřízení takového tribunálu by zaplnilo velkou mezeru ve stávajícím institucionálním uspořádání mezinárodního trestního soudnictví a mělo by být založeno na normách a zásadách, které se vztahují na Mezinárodní trestní soud, jak jsou zakotveny v Římském statutu;
 16. vyzývá mezinárodní společenství, aby pokračovalo v poskytování aktivní podpory a pomoci Ukrajině všemi možnými způsoby a v úzké koordinaci s Ukrajinou, aby tak Ukrajina mohla uplatnit své legitimní právo na obranu, postavit se na odpor a zastavit agresi, osvobodit svůj lid a získat zpět plnou kontrolu nad celým svým mezinárodně uznaným územím;
 17. uvědomuje si význam zachování bezpečného prostředí pro svobodu sdělovacích prostředků a vyzývá k tomu, aby ruské státní sdělovací prostředky nebo soukromé sdělovací prostředky napojené na osoby či společnosti, na něž se vztahují sankce a které ohrožují evropskou bezpečnost a podporují válku, byly označeny za propagandistické;
 18. vítá mírový plán nazvaný *Peace Formula* a podporuje provádění všech jeho bodů; vítá úsilí o dosažení komplexního, spravedlivého a trvalého míru a bezpečnosti na Ukrajině a v celé Evropě;
 19. zdůrazňuje, že Rusko musí Ukrajině poskytnout plné odškodnění za zločin agrese, válečné zločiny a ničení, jichž se dopouští na Ukrajině;
 20. vyzývá k vytvoření právního rámce, který by umožnil zabavování ruského majetku, na který byly uvaleny sankce, za účelem odškodnění obětí války a financování obnovy Ukrajiny;
 21. zdůrazňuje, že je třeba posílit rozměr „tvrdé“ bezpečnosti zemí Východního partnerství, což by významně přispělo k posílení mezinárodního míru a bezpečnosti;
 22. odsuzuje jasné zneužívání práva veta v Radě bezpečnosti ze strany Ruské federace;
 23. vyzývá EU a její členské státy, aby podnikly další kroky k pokračování mezinárodní izolace Ruské federace, a to i s ohledem na členství Ruska v mezinárodních organizacích a orgánech, jako je OSN.
-

Usnesení o podpoře Ukrajiny, Moldavska a Gruzie na cestě k členství v Evropské unii

(2023/C 229/07)

PARLAMENTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ EURONEST,

s ohledem na rozhodnutí Evropské rady ze dne 23. června 2022 udělit Ukrajině a Moldavsku status kandidátské země EU a uznat perspektivu rozšíření pro Gruzii, přičemž potvrdila svou připravenost udělit této zemi status kandidátské země, jakmile budou vyřešeny priority uvedené ve stanovisku Komise k žádosti Gruzie o členství;

s ohledem na závěry Rady EU pro obecné záležitosti ze dne 13. prosince 2022 o rozšíření a procesu stabilizace a přidružení, které znovu potvrzují, že budoucnost Ukrajiny, Moldavska a Gruzie a jejich občanů je v EU,

s ohledem na doporučení Evropského parlamentu ze dne 23. listopadu 2022 Radě, Komisi a místopředsdovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku týkající se nové strategie EU v oblasti rozšíření ⁽¹⁾,

s ohledem na ustavující listinu Parlamentního shromáždění Euronest ze dne 3. května 2011 ⁽²⁾, společné prohlášení přijaté na summitu Východního partnerství dne 15. prosince 2021, jakož i prohlášení ze všech předchozích summitů Východního partnerství a na dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou ⁽³⁾, mezi EU a Moldavskem ⁽⁴⁾ a mezi EU a Gruzii ⁽⁵⁾,

- A. vzhledem k tomu, že Ukrajina, Moldavsko a Gruzie jsou i nadále neochvějně odhodlány přistoupit k EU;
- B. vzhledem k tomu, že země Východního partnerství, které si přejí přistoupit k EU, čelí značným problémům, zejména v důsledku ruské totální vojenské invaze na Ukrajinu, jakož i dalších aktů agrese (včetně okupace), kterých se Rusko v regionu dopouští, a hybridních hrozeb, které vytváří a které jsou součástí jeho snahy udržet tyto země ve sféře svého vlivu a zabránit jejich integraci do EU;
- C. vzhledem k tomu, že pokračující podpora přidružených zemí ze strany EU má pro jejich reformní úsilí zásadní význam;
- D. vzhledem k tomu, že politika rozšíření EU má transformativní potenciál a plní důležitou úlohu strategické investice do míru, demokracie, prosperity, bezpečnosti a stability v Evropě;
1. zdůrazňuje, že EU a země Východního partnerství se nacházejí v kritickém okamžiku pro evropskou bezpečnostní architekturu a mezinárodní řád založený na pravidlech;
 2. znovu co nejdůrazněji odsuzuje útočnou válku Ruské federace proti Ukrajině a potvrzuje svou neochvějnou solidaritu s ukrajinským lidem, který od 24. února 2022 stále prokazuje mimořádnou odvahu a odolnost tváří v tvář neutuchajícím hrozbám a útokům;
 3. znovu opakuje své hluboké znepokojení nad ruskou okupací regionů Abcházie a Cchinvali / Jižní Osetie, které jsou nedílnou součástí Gruzie, a nad zintenzivněním procesu anexí, které společně představují první moderní pokus o násilnou změnu hranic svrchovaného státu v Evropě;
 4. připomíná své odhodlání podporovat nezávislost, svrchovanost a územní celistvost Ukrajiny, Moldavska a Gruzie v rámci jejich mezinárodně uznaných hranic a podporuje jejich úsilí o plné prosazování těchto zásad;
 5. požaduje, aby Rusko okamžitě ukončilo veškeré vojenské aktivity na Ukrajině, bezpodmínečně stáhlo všechny síly, zástupné síly a vojenské vybavení z mezinárodně uznaného území Ukrajiny a zdrželo se dalšího ohrožování nebo porušování její nezávislosti, svrchovanosti a územní celistvosti;

⁽¹⁾ Přijaté texty, P9_TA(2022)0406.

⁽²⁾ Úř. věst. C 198, 6.7.2011, s. 4.

⁽³⁾ Úř. věst. L 161, 29.5.2014, s. 3.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 260, 30.8.2014, s. 4.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 261, 30.8.2014, s. 4.

6. vyzývá EU a její členské státy, jakož i země Východního partnerství, aby co nejtěsněji spolupracovaly na zastavení ruské útočné války proti Ukrajině, odrazení od další ruské agrese a udržení míru a bezpečnosti v Evropě;
7. vyzývá všechny příslušné strany, aby respektovaly svrchovanost a územní celistvost Ukrajiny, Moldavska a Gruzie, odrazovaly Rusko od agrese a chránily evropskou bezpečnost;
8. uznává odhodlání ukrajinského, moldavského a gruzínského lidu usilovat o svou evropskou budoucnost i jejich přínos ke stabilitě a bezpečnosti v regionu;
9. oceňuje úsilí Ukrajiny, Moldavska a Gruzie při provádění reformy a vyzývá je, aby v nastoupené cestě i nadále pokračovaly;
10. naléhavě vyzývá jejich vlády, aby pokračovaly v úsilí o boj proti korupci a o zajištění nezávislosti soudnictví;
11. zdůrazňuje význam podpory kultury politického pluralismu a začleňování, jakož i konstruktivního politického dialogu a parlamentních funkcí, pokud jde o právní předpisy, kontrolu a dohled;
12. zdůrazňuje, že základními složkami procesu přistoupení k EU jsou řádná správa věcí veřejných, právní stát, silná občanská společnost a svoboda sdělovacích prostředků;
13. vyjadřuje rozhodnou podporu žádostem Ukrajiny, Moldavska a Gruzie o přistoupení k EU a jejich právu rozhodovat o své budoucnosti prostřednictvím demokratických procesů;
14. zdůrazňuje, že klíčové priority, které Komise uvedla ve svých stanoviscích k žádostem Ukrajiny, Moldavska a Gruzie o členství v EU a které schválila Evropská rada, musí být v plném rozsahu provedeny;
15. vybízí Komisi a členské státy EU, aby Gruzii udělily status kandidátské země a zahájily s Ukrajinou, Moldavskem a Gruzii jednání o přistoupení;
16. vyzývá ke smysluplnému a strukturovanému dialogu s těmito zeměmi o procesu přistoupení k EU s přihlédnutím ke konkrétním zásluhám a specifikům každé země;
17. podporuje mírové řešení nevyřešených konfliktů prostřednictvím diplomatického úsilí, podpory reformy, demokratizace a hospodářské spolupráce;
18. podporuje úlohu tras solidarity při podpoře integrace těchto zemí do evropské rodiny a při překonávání překážek a problémů, které se mohou objevit na cestě k členství v EU;
19. vyzývá vlády Ukrajiny, Moldavska a Gruzie, aby zavedly režim sankcí EU v oblasti lidských práv („globální režim sankcí EU v oblasti lidských práv“) a rozšířily jej o sankce za korupční trestné činy;
20. vyzývá Komisi, aby zajistila řádný přechod Ukrajiny, Moldavska a Gruzie z pozice sousedních a přidružených zemí EU na pozici zemí přistupujících k EU;
21. vyzývá Komisi, aby připravila přizpůsobené plány, které položí pevné základy pro postupné přistoupení Ukrajiny, Moldavska a Gruzie k jednotnému trhu EU, a to posílením provádění dohod o přidružení a prohloubených a komplexních zón volného obchodu mezi EU a těmito zeměmi;
22. v souladu s doporučeními, která vzešla z Konference o budoucnosti Evropy, vyzývá k vytvoření partnerství založených na demokracii s cílem pomoci Ukrajině, Moldavsku a Gruzii přizpůsobit se plnohodnotné pluralitní demokracii a hodnotám, které charakterizují EU, a připravit cestu pro širokou a hlubokou účast jejich občanů na demokratickém životě EU na evropské, celostátní a místní úrovni; zdůrazňuje, že tato partnerství by měla zahrnovat nadnárodní výměnu osvědčených postupů a sloužit k podpoře a posílení udržitelných, inkluzivních a participativních demokracií v současných i budoucích členských státech EU; vyzývá Komisi, aby zajistila odpovídající financování těchto partnerství;
23. vyzývá Komisi, aby dále prověřila možnost zpřístupnění stávajících finančních nástrojů EU Ukrajině, Moldavsku a Gruzii s ohledem na jejich nový status ve vztahu k EU, včetně nástroje předvstupní pomoci, a pomohla jim tak splnit normy EU a kritéria pro přistoupení k EU;

24. zdůrazňuje, že politika rozšíření EU je jedním z nejúčinnějších mechanismů pro nastolení míru a stability v regionu;
 25. vybízí k investicím do energetiky, dopravy a digitálního propojení mezi těmito třemi zeměmi a EU s cílem posílit energetickou bezpečnost, podpořit obchod, investiční příležitosti a hospodářský růst, rozšířit mezilidské kontakty a zajistit větší regionální stabilitu a bezpečnost;
 26. podporuje výměnu myšlenek, větší kulturní porozumění a větší hospodářskou spolupráci a integraci jak mezi Ukrajinou, Moldavskem a Gruzii, tak mezi těmito zeměmi a EU, a to odstraněním finanční překážky v podobě roamingových poplatků;
 27. zdůrazňuje význam pokračující spolupráce mezi Parlamentním shromážděním Euronest a parlamenty Ukrajiny, Moldavska a Gruzie na podporu cílů těchto zemí dosáhnout členství v EU.
-

